

Harald Utne og Erik Vassnes

Kopling av A/A- og LTO-register
Dokumentasjon av kvalitet og
konsistens i begrep

Innhold

	Side
1. Innledning og sammendrag	4
1.1. Innledning	4
1.2. Kopling av a/a- og LTO-register	4
1.2.1. Definisjoner og koplingsresultater	4
1.2.2. Om ulik bruk av arbeidsgivernummer i de to registre	5
1.3. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO-registeret	6
1.3.1. Generelt om arbeidstakerforhold uten kopling	6
1.3.2. Gruppe A - Personer helt uten lønnsforhold i LTO-registeret	6
1.3.3. Gruppe B - Personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret	7
1.4. Lønnsforhold uten kopling arbeidstakerforhold i a/a-registeret	8
1.4.1. Generelt om lønnsforhold uten kopling	8
1.4.2. Gruppe A - Personer uten arbeidstakerforhold i a/a-registeret	8
1.4.3. Gruppe B - Personer med minst ett arbeidstakerforhold i a/a-registeret	9
1.5. LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer eller D-nummer	10
1.5.1. Omfanget av ugyldige fødselsnummer og D-nummer	10
1.5.2. Hovedresultater for oppgaver med ugyldige fødselsnummer	10
1.5.3. Hovedresultater for oppgaver med D-nummer	10
2. Kopling av a/a- og LTO-register	11
2.1. Bakgrunn	11
2.2. Kort om de to registrene	11
2.2.1. Arbeidstakerregisteret	11
2.2.2. LTO-registeret	12
2.3. Kopling av arbeidstakerforhold og lønnsforhold - noen hovedresultater	12
2.3.1. Kopling på foretaksnivå	12
2.3.2. Noen hovedresultater	12
2.4. Forhold uten kopling - personen finnes bare i ett register	14
2.4.1. Personen finnes bare i arbeidstakerregisteret	14
2.4.2. Personen finnes bare med lønnsforhold i LTO-registeret	14
2.5. Forhold uten kopling - personen finnes i begge registrene	15
2.5.1. Beskrivelse av identifikasjonsprosedyren	15
2.5.2. Effekten av identifikasjonsprosedyren	15
2.5.3. Utvidet identifikasjonsprosedyre	15
2.5.4. Effekten av en utvidet identifikasjonsprosedyre	16
2.6. Forhold som finnes i begge registrene	17
2.7. Kopling på arbeidsgivernivå	17
2.8. Om bruken av arbeidsgivernummer i a/a-registeret og LTO-registeret	18
3. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO-registeret	20
3.1. Innledning	20
A. Personer helt uten lønnsforhold i LTO-registeret	20
3.2. Fordeling på hovedgrupper	20
3.2.1. Bosatte og ikke-bosatte	20
3.2.2. Pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	21
3.3. Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	22
3.3.1. Kjennemerker ved arbeidsgiverne	22
3.3.2. Arbeidstid og varighet	24
3.3.3. Demografiske data	24
3.3.4. Selvstendige næringsdrivende	25
3.3.5. Ledige, på tiltak og trygdemottakere	26
3.4. Personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	27
3.4.1. Dagpenger, sykepenger og arbeidsinntekt	27
3.4.2. Personer med betydelig arbeidsinntekt - kjennemerker ved arbeidsgiverne	28
3.4.3. Personer med betydelig arbeidsinntekt - arbeidstid og varighet	31

3.4.4.	Personer med betydelig arbeidsinntekt - alder	31
3.4.5.	Personer med betydelig arbeidsinntekt - selvstendige næringsdrivende	32
3.4.6.	Personer med betydelig arbeidsinntekt - trygdede	32
B.	Personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret	33
3.5.	Omfang og fordeling på hovedgrupper	33
3.5.1.	Omfang	33
3.5.2.	Bosatte og ikke bosatte	33
3.5.3.	Pensjonsgivende inntekt	33
3.5.4.	Antall og type forhold hos den enkelte person	34
3.6.	Kjennemerker ved arbeidsgiverne	35
3.6.1.	Alle arbeidstakerforhold	35
3.6.2.	Hovedarbeidsforhold	37
3.7.	Ukoblede arbeidstakerforhold for personer med kun ett arbeidstakerforhold	38
3.8.	Ukoblede arbeidstakerforhold for personer med flere arbeidstakerforhold	39
3.8.1.	For personer med flere ukoblede arbeidstakerforhold hvorav ingen er koplet	40
3.8.2.	For personer med flere arbeidstakerforhold både med og uten kopling	40
3.8.2.1.	Koblede forhold	40
3.8.2.2.	Ukoblede forhold	41
3.8.2.3.	Analyse på personnivå	42
3.9.	Personer med ukoblede hovedarbeidsforhold i a/a-registeret og ukoblede lønnsforhold i LTO	43
3.10.	Personer med ukoblede arbeidstakerforhold og LTO-forhold uten lønn	44
3.11.	Oppsummering og konklusjon	45
4.	Lønnsforhold uten kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret	48
4.1.	Innledning	48
A.	Personer uten arbeidstakerforhold i a/a-registeret	48
4.2.	Fordeling på hovedgrupper	49
4.2.1.	Pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	49
4.2.2.	Lønnsintervall	49
4.2.3.	Kjennemerker ved arbeidsgiverne	50
4.3.	Personer med pensjonsgivende lønnsinntekt	53
4.3.1.	Varighet og lønnsintervall	53
4.3.2.	Kjennemerker ved arbeidsgiverne	54
4.4.	Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	55
4.4.1.	Varighet og lønnsintervall	55
4.4.2.	Kjennemerker ved arbeidsgiverne	56
B.	Personer med arbeidstakerforhold i a/a-registeret	57
4.5.	Omfang og fordeling på hovedgrupper	57
4.5.1.	Omfang	57
4.5.2.	Pensjonsgivende inntekt	57
4.5.3.	Varighet og lønnsintervall	58
4.5.4.	Antall og type forhold for den enkelte person	58
4.5.5.	Kjennemerker ved arbeidsgiverne	59
4.6.	Personer med og uten koblede lønnsforhold	62
4.6.1.	Personen har ingen koblede lønnsforhold	62
4.6.1.1.	Lønnsintervall	62
4.6.1.2.	Kjennemerker ved arbeidsgiverne	63
4.6.2.	Personen har minst ett koplet lønnsforhold	64
4.6.2.1.	Personens ukoblede lønnsforhold	64
4.6.2.2.	Personens koblede lønnsforhold	64
4.7.	Oppsummering og konklusjon	66

5. LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer og D-nummer	70
5.1. Bakgrunn	70
5.2. Hovedinndeling av LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer	70
5.3. Oppgaver med ugyldig fødselsnummer	70
5.3.1. Oppgaver med ugyldig fødselsdato/uoppgitt personnummer	70
5.3.1.1. Fordeling på arbeidsgivernummer	71
5.3.1.2. Fordeling på næring	71
5.3.2. Oppgaver med ugyldig kontrollsiffer	73
5.3.2.1. Fordeling på arbeidsgivernummer	73
5.3.2.2. Fordeling på næring	74
5.3.3. Konklusjon for oppgaver med ugyldig fødselsnummer totalt	75
5.4. Oppgaver med D-nummer	76
5.4.1. Fordeling på arbeidsgivernummer	76
5.4.2. Fordeling på næring	77
5.4.3. Kopling av oppgaver med D-nummer	78
5.4.4. Konklusjon for oppgaver med D-nummer	79
Vedlegg: Koder i LTO-systemet som definerer lønnsforhold	80

Kapittel 1. Innledning og sammendrag.

1. 1. Innledning

Dette notatet baserer seg på arbeid utført i prosjektet " Økt og samordnet bruk av administrative registre i lønns- og sysselsettingstatistikken". Et hovedmål i dette prosjektet har vært å legge til rette for en kombinert utnyttelse av a/a-registeret og LTO-registeret. Dette gir datagrunnlag både for å forbedre eksisterende statistikker og lage opplegg for nye statistikker. Arbeidet fortsetter nå i prosjektet Personregnskap.

En viktig del av arbeidet har vært få fram informasjon om konsistensen i begrepene i de aktuelle registrene, undersøke kvaliteten og lage opplegg for kvalitetsovervåking samt foreslå kvalitetsforbedrende tiltak overfor de respektive registerførere. Notatet dokumenterer det arbeidet som er gjort innen for dette området.

Det empiriske arbeidet er basert på koplede¹ årsfiler for 1990 og 1991. Når ikke annet er nevnt, gjelder opptellinger gjengitt i dette notatet 1991.

Notatet har fire kapitler med detaljert dokumentasjon. Hvert av disse kapitlene har dessuten et sammendrag til slutt. For lesere som er mindre opptatt av detaljer, finnes i tillegg et relativt fyldig sammendrag av hele notatet (avsnittene 1.2 - 1.5). Kapittel 2 presenterer noen hovedresultater av koplingen og dokumenterer bruken av arbeidsgivernummer i de to registrene. Kapittel 3 beskriver arbeidstakerforhold fra a/a-registeret uten kopling til lønnsforhold i LTO-registeret. Kapittel 4 beskriver lønnsforhold fra LTO-registeret uten kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Kapitlene 3 og 4 forsøker også å gi en oversikt over hvilke feil og mangler i de to registre og hvilke inkonsistenser registrene i mellom, som gjør at vi får manglende kopling. Kapittel 5 omhandler LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer og D-nummer.

1. 2. Kopling av a/a- og LTO-register.

1. 2. 1. Definisjoner og koplingsresultater.

A/a-registeret inneholder arbeidstakerforhold som er definert ved personnummer, arbeidsgivernummer og en eller flere perioder i løpet av året.

Med et lønnsforhold mener vi et LTO-forhold der det er innberettet beløp på minste en av et bestemt utvalg av lønnskoder i LTO-registeret (se vedlegg). Også lønnsforhold er definert ved fødselsnummer og arbeidsgivernummer.

Siden det i LTO-registeret i praksis bare er innberettet oppgaver på foretaksnivå (8-siffer arbeidsgivernummer), har vi foretatt koplingen på dette nivået.

¹ Programmeringen er utført av Per Svein Aurdal, S260.

Av i alt drøyt 2,3 mill arbeidstakerforhold er 89 % koplet til lønnsforhold. Det er da kun 11% som ikke har fått kopling, noen fordi personen ikke er registrert i LTO i det hele tatt (3 %), andre fordi arbeidsgivernummeret ikke finnes i LTO-registeret for samme person (8 %).

Det er 57 % av ca. 3,6 mill. lønnsforhold som har fått kopling til arbeidstakerforhold. Det gjenstår dermed 43 % som ikke er koplet, 26 % fordi personen ikke finnes i a/a-registeret, 17 % fordi arbeidsgivernummeret ikke finnes i a/a-registeret for samme person.

1. 2. 2. Om ulik bruk av arbeidsgivernummer i de to registre.

Selv om et arbeidsforhold i et register står uten kopling til det andre registeret, er det likevel mulig at arbeidsforholdet faktisk finnes i begge registre, men at det er brukt forskjellig arbeidsgivernummer.

Vi har laget et opplegg for å få koplet sammen flest mulig arbeidsforhold av denne typen. Dette opplegget har vi kalt identifikasjonsprosedyren. Målet med denne prosedyren er å kople sammen par av arbeidsgivernummer der det ene brukes i arbeidstakerregisteret og det andre i LTO-registeret, men der det i virkeligheten dreier seg om samme arbeidsforhold. Ved hjelp av denne prosedyren fikk vi for 1991 koplet sammen ytterligere 104 000 forhold.

Det er to hovedtilfeller av bruk av forskjellig arbeidsgivernummer i de to registre.

Det ene tilfellet gjelder offentlige, hovedsakelig statlige, arbeidsgivere. Disse arbeidsgiverne benytter i LTO-registeret arbeidsgivernummeret til den enheten som utbetaler lønn, mens de i a/a-registeret benytter arbeidsgivernummeret til den enheten hvor den ansatte har sitt arbeidssted. Om lag 3/4 av arbeidsgivere som bruker forskjellig arbeidsgivernummer i de to registrene er av denne typen.

Det andre tilfellet omfatter både private og offentlige arbeidsgivere som skifter arbeidsgivernummer ved eierskifte. Mange arbeidsgivere står med både et nytt og et gammelt arbeidsgivernummer i arbeidsgiverregisteret. En del av arbeidsgiverne fortsetter å benytte det gamle nummeret ved innberetning til LTO-registeret.

Det viser seg altså at selv om både arbeidstakerregisteret og LTO-registeret bruker samme arbeidsgiverregister som utgangspunkt, blir likevel en del arbeidsforhold registrert med ulikt arbeidsgivernummer. Dette skaper problemer når vi ønsker en kombinert utnyttelse av de to registre til statistisk bruk.

Det er viktig å være klar over at innføring av et nytt, felles nummersystem gjennom enhetsregisteret ikke i uten videre vil løse dette problemet. I tillegg til et felles nummersystem kreves det altså en felles praksis for bruk av numrene i de aktuelle registrene.

1. 3. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO-registeret.

1. 3. 1. Generelt om arbeidstakerforhold uten kopling.

De arbeidstakerforhold som er undersøkt her er de som gjelder for personer bosatt i Norge i alderen 16-72 år i 1991. Ideelt sett burde alle arbeidstakerforhold ha vært med, men dette har ikke vært mulig ut fra de data vi har hatt tilgjengelig.

I følge regelverket for de to registrene forventer vi at de aller fleste arbeidstakerforhold også skal være registrert som lønnsforhold i LTO-registeret. Likevel har 6 % (137.000) av alle arbeidstakerforhold ikke slik kopling, selv etter bruk av identifikasjonsprosedyren. Disse avvikene må i hovedsak skyldes:

- Manglende utmeldinger av arbeidstakerregisteret.
- Manglende eller ufullstendige meldinger til LTO-registeret.
- Bruk av ulikt arbeidsgivernummer i de to registrene (forhold som ikke har blitt koplet via identifikasjonsprosedyren).

Vi vil her anslå hvor stor andel av de ukoplete forholdene som kan tilskrives hver av disse faktorene.

Vi har valgt å skille mellom forhold som tilhører personer med og uten lønnsforhold i LTO-registeret. For den sistnevnte gruppen kan vi se bort fra muligheten for at ulikt arbeidsgivernummer er brukt, og vi får dermed best anslag på kvalitetsproblemer i hver av de to registrene for denne gruppen.

1. 3. 2. Gruppe A - Personer helt uten lønnsforhold i LTO-registeret.

Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Vi ser først på forhold som tilhører personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i følge likningsregisteret. Av 48.000 arbeidstakerforhold i gruppe A tilhører 31 % (15.000) personer som er helt uten slik inntekt. I tillegg kommer 1.800 personer som har all sin pensjonsgivende inntekt fra dagpenger. Til sammen 16.800 forhold (35 %) tilhører altså personer som i følge likningsregisteret ikke har hatt lønnsinntekt fra arbeid. Dette tyder på at forholdene skulle være meldt ut av arbeidstakerregisteret.

Det er drøyt 3.000 forhold (7 %) som tilhører personer med hele sin pensjonsgivende inntekt som sykepenger utbetalt fra trygdekontoret. Sykemeldte skal i følge regelverket ikke meldes ut av arbeidstakerregisteret, men de skal heller ikke ha lønnsforhold i LTO-registeret. Det er derfor korrekt at personene kun er registrert i arbeidstakerregisteret.

Om lag 1.000 forhold tilhører personer som har sin pensjonsgivende inntekt fra en kombinasjon av dagpenger og sykepenger. For denne gruppen kan vi ikke angi i hvilken grad det dreier seg om manglende utmeldinger av arbeidstakerregisteret eller ulikhet i regelverket.

Personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

De resterende drøyt 27.000 ukoplete arbeidstakerforhold i gruppe A (56 %) tilhører personer som i følge likningsregisteret har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. Personer med all pensjonsgivende inntekt

som dagpenger eller sykepenger er da ikke regnet med. Siden personene har lønnsinntekt fra arbeid, må vi anta at hovedforklaringen her er manglende eller ufullstendig innrapportering av LTO-oppgave.

Vi har undersøkt en del om disse ukopledede arbeidstakerforholdene. Det viser seg at de er overrepresentert i primærnæringer og andre næringer med stor andel arbeidstakere med mindre fast tilknytning til arbeidsgiveren (grafisk, rengjøring, hotell- og restaurant, organisasjonsvirksomhet). Det er også en overrepresentasjon av kortvarige og mindre omfattende arbeidsforhold.

Oppsummering av årsaker til avvik

- Drøyt 1/3 av avvikene skyldes manglende utmelding av a/a-registeret
- Drøyt 1/2 av avvikene skyldes manglende eller ufullstendig innrapportering av LTO-oppgave.
- Minst 7 % skal i følge regelverket ikke gjenfinnes i LTO-registeret.

1. 3. 3. Gruppe B - Personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret.

Det er i alt ca. 90.000 arbeidstakerforhold som tilhører denne gruppen. Her har datagrunnlaget ikke gitt oss muligheter for å benytte pensjonsgivende inntekt som kontrollkilde på samme måte. Det er dermed vanskeligere å gi en indikasjon på om manglende kopling skyldes feil i det ene eller det andre register. For denne gruppen kan også en god del av avviket skyldes bruk av ulikt arbeidsgivernummer i de to registre. Vi vil anta at dette er en viktig faktor, men kan ikke si noe mer nøyaktig om omfanget.

Også her er primærnæringsene overrepresentert. Dette er næringer med mange uregelmessige og kortvarige arbeidsforhold. Særlig for vikarer i jordbruket har vi dessuten sett at arbeidsgiverne også ofte bruker ulikt arbeidsgivernummer i de to registre.

Det er ca. 2/3 av disse arbeidstakerforholdene som tilhører personer med et allerede koplet hovedarbeidsforhold. De aller fleste av disse ukopledede forholdene er altså ikke personens viktigste arbeidsforhold. Manglende kopling er da av mindre betydning når det gjelder å definere sysselsatte personer i løpet av året. De ukopledede forholdene kan likevel være personens viktigste arbeidsforhold på et gitt tidspunkt i løpet av året.

1. 4. Lønnsforhold uten kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret

1. 4. 1. Generelt om lønnsforhold uten kopling

I kapittel 4 har vi undersøkt lønnsforhold i LTO-registeret uten kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Det er ikke uventet at en større andel av lønnsforholdene enn av arbeidstakerforholdene mangler kopling. Dette henger sammen med at for en god del arbeidsforhold utbetales lønn uten at disse er meldepliktige til arbeidstakerregisteret. Dette kan igjen skyldes at den ukentlige arbeidstiden i lønnsforholdet er for lav (under 4 timer) eller at arbeidsforholdet ikke har lang nok sammenhengende varighet (under 6 dager). Vi må også regne med at det finnes en "gråson" i form av lønnsutbetalinger der det kan være uklart om lønnsforholdet er et arbeidstakerforhold. Dette gjelder tilfeller der det er uklart om det eksisterer et ansettelsesforhold, om det foreligger et arbeidsgiveransvar osv. Eksempler på dette er styreverv, kommunale verv og fosterforeldre/støttekontakter. Også for denne gruppen må vi imidlertid regne med at en del avvik skyldes kvalitetsproblem i et eller begge registre.

Vi deler også her inn i to grupper etter om personen finnes i arbeidstakerregisteret eller ikke.

1. 4. 2. Gruppe A - Personer uten arbeidstakerforhold i a/a-registeret

I statistikk sammenheng er disse personene særlig interessante siden de ikke kommer med som lønnstakere i statistikk som bare er basert på arbeidstakerregisteret. I alt 626.000 lønnsforhold tilhører personer uten arbeidstakerforhold. Disse utgjør 40 % av alle ukoplede lønnsforhold totalt.

Vi har delt inn etter om personen har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker eller ikke.

Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Det finnes 102.000 lønnsforhold som tilhører personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i følge likningsregisteret. Dette er et avvik mellom to sett av data fra Skattedirektoratet som må studeres nærmere. Avviket kan skyldes feil i LTO-registeret eller i vår aggregering av LTO-koder slik at beløp feilaktig er blitt registrert som lønn. Mer sannsynlig dreier dette seg likevel om lønnsforhold for personer som ikke er skattepliktige til Norge. Det må undersøkes nærmere om dette er arbeidsforhold som er meldepliktige til arbeidstakerregisteret. Vi vet at meldingsgangen til arbeidstakerregisteret for denne gruppen av personer lenge har vært svært dårlig (vesentlig forbedret fra 1993).

Personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Det er 525.000 lønnsforhold for personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i følge likningsregisteret. Nesten halvparten av disse lønnsforholdene har et beløp på 5000 kr. eller mindre. Med et så lite årlig beløp kan vi ikke vente at arbeidsforholdene er innmeldt i arbeidstakerregisteret. Avviket skyldes altså i hovedsak ulikt regelverk for de to registrene.

I underkant av 10 % av lønnsforholdene har et beløp på over 50.000 kr. Med så høyt årlig beløp er det mest trolig at dette er et arbeidsforhold som skulle vært innmeldt i arbeidstakerregisteret.

De resterende drøye 40 % av lønnsforholdene har altså et beløp mellom 5000 og 50.000 kr. Vi kan ikke her gi noe godt anslag for hvor stor del av disse arbeidsforholdene som skulle vært innmeldt i arbeidstakerregisteret. I tillegg til beløpsstørrelse er det nødvendig å se mer på type av lønnsbeløp.

Oppsummering av årsaker til avvik

- 16 % gjelder trolig lønnsutbetalinger til personer uten skatteplikt til Norge og vi kan si lite om årsaker til avvik.
- 40 % har svært lavt lønnsbeløp og skal trolig ikke meldes til a/a-registeret. Avviket skyldes altså ulikhet i regelverk.
- 7 % har så store lønnsbeløp at avviket trolig skyldes manglende innmelding til arbeidstakerregisteret.
- For de resterende 37 % med middels høyt beløp, kan vi ikke anslå hvor mye som skyldes kvalitetsproblemer og hvor mye som skyldes ulikt regelverk i registrene.

1. 4. 3. Gruppe B - Personer med minst ett arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

Det finnes i alt ca. 827.500 ukopledede lønnsforhold som tilhører personer med minst ett arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Disse lønnsforholdene utgjør ca. 60 % av alle ukopledede lønnsforhold totalt.

For denne gruppen har vi ikke på samme måte kunnet benytte pensjonsgivende inntekt som en kontrollkilde, slik at det er vanskelig å gi en indikasjon på om manglende kopling skyldes feil i det ene eller det andre register. For denne gruppen kan også en god del av avviket skyldes bruk av ulikt arbeidsgivernummer i de to registre. Vi vil anta at dette er en vesentlig faktor, men kan ikke si noe mer nøyaktig om omfanget.

Vi har sett på størrelsen på disse lønnsutbetalingene. Det er ca. 60 % av dem som ikke er omfattende nok til at de kan forventes å føre til innmelding i arbeidstakerregisteret (under 5.000 kr.). Drøyt 3 % av lønnsforholdene har et beløp på 50.000 kr. eller mer, noe som indikerer at de er meldepliktige til arbeidstakerregisteret. For de resterende av disse lønnsforholdene, kan vi ikke gi noe godt anslag for hvor stor andel som er meldepliktig.

Vi har undersøkt hvilke arbeidsgivere/lønnsutbetalere som hadde flest ukopledede lønnsforhold. Det er stort sett offentlige arbeidsgivere som dominerer her. Det kan komme av at det i hovedsak er de som bruker ulikt arbeidsgivernummer i de to registre, noe som trolig er en hovedgrunn til manglende kopling for lønnsforholdene i denne gruppen.

Næringer der det ofte brukes ulikt arbeidsgivernummer i de to registrene (jordbruk, off. adm.) og næringer med mange lønsmottakere som befinner seg i grenseland når det gjelder meldeplikt til a/a-registeret (jordbruk og ideelle organisasjoner) er overrepresentert.

Nesten alle ukopledede lønnsforhold for personer med arbeidstakerforhold tilhører personer med et allerede koplet lønnsforhold. Vi fant også at ca. 2/3 av de kopledede lønnsforholdene for disse personene er hovedarbeidsforhold. Omtrent alle hovedarbeidsforhold har større lønnsutbetaling enn de ukopledede lønnsforhold for disse personene og er dermed personens viktigste. Tendensen er dermed klar. De viktigste

lønnsforholdene for disse personene er koplet. Det er de mindre viktige som er ukoplet.

1. 5. LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer og D-nummer.

1. 5. 1. Omfanget av ugyldige fødselsnummer og D-nummer

I kapittel 5 kartlegges omfanget av oppgaver med ugyldige fødselsnummer og D-nummer i LTO-registeret. D-nummer er ikke ugyldige nummer. Det er egne nummer som tildeles utlendinger som har midlertidig arbeide i Norge. Formålet med denne del av notatet er å kartlegge om omfanget av ugyldige fødselsnummer og D-nummer skaper problemer for koplingen mellom LTO-og a/a-registeret og i så fall i hvilken grad slike problemer kan løses.

I utgangspunktet kan vi ikke regne med at LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer får kopling til a/a-registeret. Av LTO-oppgaver med lønn, som er de interessante for kopling til a/a-registeret, er det ca. 20.000 oppgaver med ugyldig fødselsnummer. Antall oppgaver med D-nummer er ca. 15.000. Disse gruppene utgjør til sammen ca. 1 % av alle LTO-oppgaver med lønn.

1. 5. 2. Hovedresultater for oppgaver med ugyldig fødselsnummer.

Noen arbeidsgivere har mange oppgaver med ugyldig fødselsnummer. Blant disse finner vi særlig arbeidsgivere som benytter mange arbeidstakere som yter tjenester på kortvarig basis hvor det ofte ikke er noe varig ansettelsesforhold. Det er sannsynlig at arbeidsgivere kan ha dårligere rutiner for registrering av fødselsnummer for personer som ikke er fast ansatt og som har en mer tilfeldig tilknytning til arbeidsgiveren.

Oppgavene gjelder hovedsakelig små lønnsbeløp. 80-90 % av oppgavene har mindre beløp enn 50.000 kroner.

Disse resultatene viser at LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer ikke utgjør noe stort problem. Det er totalt ikke særlig mange og de omfatter mindre viktige arbeidsforhold.

I kapittel 5 skisseres det mulige metoder for å gjenfinne LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer som arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Dette vil være et ganske omfattende arbeid som vi ikke har fått gjennomført i denne omgang.

1. 5. 3. Hovedresultater for oppgaver med D-nummer.

D-nummer kan i utgangspunktet finnes både i LTO-registeret og arbeidstakerregisteret. Det viser seg imidlertid at for oppgaver med D-nummer er koplingen mindre vellykket enn for det totale antall oppgaver (30 mot 60 %). Dette kan ha sammenheng med at disse LTO-oppgavene i mindre grad gjelder arbeidsforhold som er av et slikt omfang at de skal meldes inn til arbeidstakerregisteret. En annen forklaring er at meldingsgangen for utlendinger har vært langt dårligere enn for andre arbeidstakere (forbedret fra 1993).

Kapittel 2. Kopling av a/a- og LTO-register.

2. 1. Bakgrunn.

De to mest sentrale registrene i prosjektet er a/a-registeret og LTO-registeret. Et hovedmål er å legge til rette for en kombinert utnytting av de to registrene. Dette vil gi datagrunnlag både for å forbedre eksisterende statistikker og lage opplegg for nye statistikker. Et eksempel på det første er at vi kan bruke data fra LTO-registeret for å forbedre den registerbaserte sysselsettingsstatistikken. Et eksempel på muligheter for ny statistikk er lønnssummer etter næring og arbeidsstedskommune. I begge tilfeller er det nødvendig å ha en best mulig kopling mellom de to registrene.

Målet med prosjektet er tredelt :

1. Få fram informasjon om konsistensen i begrepene i de aktuelle administrative registrene.
2. Undersøke kvaliteten på de aktuelle registrene og lage opplegg for kvalitetsovervåking.
3. Foreslå tiltak for å forbedre registerkvaliteten overfor de respektive registerførere.

Vi har foretatt en sammenkopling av årsfiler fra de to registrene for årene 1990 og 1991. Grunnen til at 1990 er valgt som startår, er at LTO-registeret for tidligere år hadde en helt annen oppbygning som var langt mindre egnet for våre formål. Årsfil for a/a-registeret for 1992 forelå ikke før i oktober 1993, og datagrunnlaget for denne analysen er laget før dette tidspunkt.

I dette kapittelet vil vi presentere noen hovedresultater av koplingene. Vi vil dessuten gå nærmere inn på bruken av arbeidsgivernummer i de to registrene.

2. 2. Kort om de to registrene

2. 2. 1. Arbeidstakerregisteret

Årsfilene fra arbeidstakerregisteret omfatter i utgangspunktet alle registrerte arbeidsforhold (jobber) i løpet av året. Disse opprinnelige arbeidsforholdene defineres av personnummer, arbeidsgivernummer og ansettelsesperiode. I denne analysen har vi valgt å slå sammen enheter med samme personnummer og arbeidsgivernummer til arbeidstakerforhold. Opplysninger om perioder lagres da for det enkelte arbeidstakerforhold.

Etter sammenslåingen blir antall arbeidstakerforhold

1990	2 360 000
1991	2 366 000

2. 2. 2. LTO-registeret

De opprinnelige årsfilene fra LTO-registeret omfatter drøyt 6,6 mill. oppgaver for 1990 og snaut 6,5 mill. oppgaver for 1991. Også for dette registeret har vi valgt å aggregere all informasjon som gjelder samme person og arbeidsgiver til en enhet som vi kaller LTO-forhold. For LTO-registeret er denne aggregeringen helt nødvendig. Her finnes nemlig endringsoppgaver, og disse må slås sammen med de(n) ordinære oppgaven(e) for samme arbeidsforhold for å gi meningsfylte data. Oppgaver med uoppgitt fødselsnummer er ikke med i aggregeringen.

For kopling mot arbeidstakerregisteret er det av interesse å identifisere de LTO-forhold som inneholder lønnsinntekt fra arbeidsforhold. Et lønnsforhold har vi derfor definert som et LTO-forhold der det er innberettet beløp på minst en av et antall nærmere spesifiserte koder, se vedlegg. Av de aktuelle kodene er det 111-A Lønn, honorarer m.v. som er den klart mest benyttede. Dette gir følgende antall forhold:

LTO-forhold	Herav lønnsforhold
1990 5 925 000	3 647 000
1991 5 791 000	3 618 000

Drøyt 60 % av LTO-forholdene er altså lønnsforhold. De øvrige gjelder innrapportering på andre LTO-koder, hvorav ulike typer av trygder er det viktigste.

2. 3. Kopling av arbeidstakerforhold og lønnsforhold - noen hovedresultater

2. 3. 1. Kopling på foretaksnivå

De aller fleste LTO-forhold er registrert med undernummer 000. Opplysningene i LTO-registeret er altså i praksis på foretaksnivå. Vi har derfor valgt å foreta koplingen av arbeidstakerforhold og lønnsforhold på foretaksnivå, d.v.s. at det bare er de 8 første sifrene i arbeidsgivernummeret som benyttes.

For personer som bare har arbeidstakerforhold på ett undernummer (en bedrift) hos samme arbeidsgiver i løpet av året, har vi forutsatt at dataene fra LTO-registeret gjelder samme undernummer. I slike tilfeller har vi altså koblede data på bedriftsnivå.

Om en person har registrert arbeidstakerforhold på flere undernummer hos samme arbeidsgiver, blir disse forholdene slått sammen i koplingen. For disse personene har vi derfor bare koblede data på foretaksnivå.

2. 3. 2. Noen hovedresultater

Tabellene nedenfor viser noen hovedresultater fra koplingene. Antallet arbeidstakerforhold og lønnsforhold totalt er noe lavere etter koplingen enn før. Dette skyldes dels sammenslåingen av forhold nevnt i punkt 2.3.1, dels at noen forhold er blitt slått sammen gjennom identifikasjonsprosedyren som omtales i punkt 2.5.1.

Tab. 2.1 Arbeidstakerforhold, koplede og ukoplede

	1990		1991	
	Antall	%	Antall	%
Kopling til lønnsforhold	2 037 300	89	2 045 900	89
Uten kopling, personen har lønnsforhold	204 800	9	193 800	8
Uten kopling, personen har ikke lønnsf.	40 800	2	61 500	3
I alt	2 282 900	100	2 301 200	100

Tab. 2.2 Lønnsforhold, koplede og ukoplede

	1990		1991	
	Antall	%	Antall	%
Kopling til arb.takerforhold	2 037 300	56	2 045 900	57
Uten kopling, personen har arb.takerf.	934 300	26	933 000	26
Uten kopling, personen har ikke arb.takerf.	658 200	18	625 800	17
I alt	3 629 800	100	3 604 600	100

Tabellene viser at nesten 90 % av alle arbeidstakerforhold også finnes igjen som lønnsforhold i LTO-registeret. Arbeidstakerforholdene som ikke har kopling har vi valgt å dele i to grupper. Den ene gruppen er der personen har et lønnsforhold i LTO-registeret, men dette er ikke registrert med samme arbeidsgivernummer som i arbeidstakerregisteret. Denne gruppen utgjør 8-9 % av alle arbeidstakerforhold. Den andre gruppen er der personen ikke har noe lønnsforhold i LTO-registeret i det hele tatt. Denne gruppen utgjør 2-3 % av alle arbeidstakerforhold.

For lønnsforhold i LTO-registeret er det bare 56-57 % som finnes igjen i arbeidstakerregisteret. Det er videre 26 % av lønnsforholdene der personen finnes i arbeidstakerregisteret, men med et annet arbeidsgivernummer. For de resterende 17-18 % av lønnsforholdene finnes personen ikke i arbeidstakerregisteret.

Vi skal nedenfor se nærmere på de ulike gruppene.

2. 4. Forhold uten kopling - personen finnes bare i ett register

2. 4. 1. Personen finnes bare i arbeidstakerregisteret

Etter regelverket for de to registrene vil vi forvente at alle arbeidstakerforhold også skal være registrert som lønnsforhold i LTO-registeret. Likevel har 2 - 3 % av alle arbeidstakerforhold ikke slik kopling. Disse avvikene må altså i hovedsak skyldes kvalitetsproblemer i registrene.

For a/a-registeret er det mest sannsynlig at det dreier seg om arbeidstakerforhold som i virkeligheten er avsluttet, men hvor stopp-melding ikke er sendt a/a-registeret.

For LTO-registeret kan det dreie seg om manglende innsending av oppgaver, eller at feilaktig eller ufullstendig fødselsnummer er benyttet. Om lag 2 % av alle LTO-oppgaver har ugyldig fødselsnummer (se også kapittel 5). Det er også mulig at listen over LTO-koder som generer "lønnsforhold" (se punkt 2.2.2 og vedlegg) kan være mangelfull.

Denne typen ukopledede arbeidstakerforhold er nærmere beskrevet i kapittel 3, del A.

2. 4. 2. Personen finnes bare med lønnsforhold i LTO-registeret

Drøyt 600 000, eller 17 - 18 % av lønnsforhold i alt, har ikke kopling til arbeidstakerregisteret. At denne andelen er betydelig høyere enn for arbeidstakerforhold, er ikke overraskende. Det dreier seg her om begrepsmessige forskjeller mellom de to registrene. De LTO-koder som definerer lønnsforhold brukes for innberetning av en del typer av utbetalinger som ikke fører til registrering av noe arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Dette kan skyldes typen av utbetaling (f.eks. honorarer som medlem i styrer, utvalg o.l.), tidspunktet for utbetaling (f.eks. feriepenger utbetalt året etter at arbeidsforholdet er avsluttet), eller at arbeidsforholdet ligger under minstegrensen for registrering i a/a-registeret (4 timer per uke).

Men også i dette tilfellet kan det dreie seg om kvalitetsmessige problemer, da i første rekke manglende innmeldinger til a/a-registeret. Denne typen ukopledede lønnsforhold er nærmere beskrevet i kapittel 4, del A.

2. 5. Forhold uten kopling - personen finnes i begge registrene

Selv om et arbeidsforhold i ett register står uten kopling til det andre registeret, er det likevel mulig at arbeidsforholdet faktisk finnes i begge registrene, men at det er brukt forskjellig arbeidsgivernummer. Det har lenge vært kjent at det særlig for statlige arbeidsgivere har vært en annen praksis for bruk av arbeidsgivernummer i LTO-registeret enn i arbeidstakerregisteret. På denne bakgrunn ønsket vi å finne en rutine for identifikasjon av arbeidsforhold som i realiteten er de samme, men som er registrert med ulike arbeidsgivernummer i de to registrene. Dette gir muligheter for bedre utnytting av de koplede data, f.eks. å kunne fordele lønnssummer fra LTO-registeret etter næring og arbeidssted i arbeidstakerregisteret.

2. 5. 1. Beskrivelse av identifikasjonsprosedyren

Målet med identifikasjonsprosedyren er å kople sammen par av arbeidsgivernummer der det ene brukes i arbeidstakerregisteret og det andre i LTO-registeret for samme arbeidsforhold.

For så langt som mulig å unngå sammenkopling av nummer som refererer seg til ulike arbeidsforhold, har vi tatt utgangspunkt i personer med bare ett arbeidsforhold i hvert register. Vi har så plukket ut de personene som har ulike arbeidsgivernummer i de to registrene. Dersom samme kombinasjon av arbeidsgivernummer forekommer hos flere personer, regner vi det som sannsynlig at de to arbeidsgivernumrene er brukt for samme arbeidsforhold. I vår opprinnelige utgave av identifikasjonsprosedyren har vi bare brukt kombinasjoner av arbeidsgivernummer som forekommer for minst 5 personer. Dette gir 939 ulike kombinasjoner. (Opptellingene her gjelder 1991, men tallene for 1990 er på samme nivå.)

Vi har så foretatt en manuell kontroll av disse kombinasjonene av arbeidsgivernummer. Ved å sjekke navn på arbeidsgivere, har vi konstatert at det i all hovedsak dreier seg om samme arbeidsforhold i begge registre. En nærmere omtale av de aktuelle arbeidsgiverne gis i punkt 2.8.

2. 5. 2. Effekten av identifikasjonsprosedyren

De kombinasjoner av arbeidsgivernummer som er etablert, antas nå å gjelde for alle personer som har disse kombinasjonene. Når vi tar identifikasjonsprosedyren i bruk, blir ytterligere 98 900 forhold i 1990 og 92 500 forhold i 1991 koplede sammen. Andel arbeidstakerforhold med kopling øker da fra 89 % til 93 %, mens andelen lønnsforhold med kopling øker til 59 % (fra hhv 56 % i 1990 og 57 % i 1991). For arbeidstakerforhold betyr dette at nesten halvparten av alle forhold uten kopling der personen finnes i begge registre, fikk kopling gjennom identifikasjonsprosedyren. For lønnsforhold i LTO-registeret er den relative effekten naturlig nok mindre.

2. 5. 3. Utvidet identifikasjonsprosedyre.

Ved å senke kravet til antall personer som har samme kombinasjon av arbeidsgivernummer, vil tallet på kombinasjoner selvsagt øke. Dette betyr at flere forhold blir koplede sammen, men også at risikoen for å kople sammen nummer som i virkeligheten ikke gjelder samme forhold, vil øke.

Vi har forsøkt å senke grensen for 1991-dataene og fått følgende antall kombinasjoner for ulike krav om antall personer:

Antall personer	Antall kombinasjoner	Økning
4	1 081	+ 142
3	1 285	+ 204
2	1 791	+ 506

De nye kombinasjonene måtte gjennomgås manuelt for å fjerne kombinasjoner som opplagt ikke kunne være for de samme arbeidsgivere. Vi fjernet 65 av disse nye kombinasjonene. Da sto vi igjen med 787 nye kombinasjoner.

Vi undersøkte også de kombinasjoner av arbeidsgivernummer som kun fantes for en person med kun ett forhold fra hvert register. Av disse selekterte vi ut de som hadde lønn > 50.000 og var ansatt hele året og var registrert i et arbeidstakerforhold mer enn 200 dager per år og som også hadde arbeidstid > 30 timer per uke. Hvis personens LTO- og arbeidstakerforhold i tillegg hadde samme næring (en-siffernivå) ble de selektert ut for nærmere undersøkelse. Vi fant etter en nærmere undersøkelse av disse at 279 av 323 slike kombinasjoner kunne godkjennes som den samme arbeidsgiveren.

Totalt gav dette oss 1.066 nye kombinasjoner av etablerte arbeidsgivernummer. Disse kommer i tillegg til de 939 som allerede er funnet. Dette gir oss totalt 2.005 kombinasjoner som nå utgjør en ny katalog over kombinasjoner av arbeidsgivernummer som representerer det samme arbeidsforhold.

2. 5. 4. Effekten av en utvidet identifikasjonsprosedyre.

Antallet forhold som nå er koplet ved hjelp av prosedyren har økt med ca. 20.500 (22 %) fra 92.500 til 113.000 med den nye utvidete katalogen over kombinasjoner. Dette har skjedd delvis på bekostning av antallet direkte koplede forhold, som har gått en del ned. Årsaken til dette er at noen forhold som tidligere var direkte koplet nå er linket sammen med andre tidligere ukoplede forhold via identifikasjonsprosedyren. Vi sier at et forhold er koplet via prosedyren hvis prosedyren har bidratt til koplingen. Antallet direkte koplede forhold har da gått ned med 19.000. Nettoøkningen av antall koplede forhold av den utvidede prosedyren er da ikke større enn ca. 1.500.

Antallet ukoplede arbeidstakerforhold har med den utvidede katalogen sunket med 11.500 (ca. 12 %) til 90.000 forhold. Tilsvarende har antallet ukoplede LTO-forhold sunket med 13.000 (ca. 1,5 %) til 827.500 forhold.

Vi konkluderer med at utvidelsen av identifikasjonsprosedyren hadde en viss effekt på antallet ukoplede arbeidstakerforhold. Det bør arbeides videre med denne prosedyren i fremtiden slik at vi da har større muligheter til å identifisere kombinasjoner av arbeidsgivernummer som brukes om den samme arbeidsgiver i a/a- og LTO- registeret. Vi mener at dette er viktig for å forbedre koplingen mellom disse to registre. Forhold av denne typen som ikke har fått kopling selv etter bruk av prosedyren, er nærmere beskrevet i kapittel 3, del B og kapittel 4, del B.

2. 6. Forhold som finnes i begge registrene

Drøyt 2 mill. arbeidsforhold finnes i begge registrene. Det er imidlertid grunn til å minne om at arbeidsforhold her er definert i forhold til kalenderåret. Også for forhold som finnes i begge registre kan det være avvik mht. varighet i løpet av året. I tabellen nedenfor er dette illustrert ved at vi ser på varighet hele året/ikke hele året for hver av de to registrene. Tallene som er gjengitt her gjelder 1991, men situasjonen for 1990 er om lag den samme.

Dateringen er "hele året" i begge registre	65 %
Dateringen er "hele året" bare i LTO-registeret	11 %
Dateringen er "hele året" bare i a/a-registeret	2 %
Dateringen er ikke "hele året" i noen av registrene	22 %

Totalt er altså 76 % av alle koplede lønnsforhold i LTO-registeret datert "hele året", mens den tilsvarende prosenten for koplede arbeidstakerforhold er 67. Det er viktig å være klar over at dateringene i de to registrene oppstår på ulik måte. I arbeidstakerregisteret skal start- og stoppdato meldes løpende. I LTO-registeret rapporterer arbeidsgiverne på en blankett for hele kalenderåret, og et av svaralternativene er "hele året". Det er derfor ikke overraskende at andelen datert "hele året" er større for lønnsforhold enn for arbeidstakerforhold.

Vi vil studere dateringene nærmere, og da også trekke inn data fra andre kilder, særlig data over arbeidsledighet. En foreløpig konklusjon må være at dateringene i LTO-registeret er av dårligere kvalitet enn i arbeidstakerregisteret.

2. 7. Kopling på arbeidsgivernivå

Etter koplingen på arbeidsforholdsnivå mellom de to registrene, står det igjen nærmere 1,4 mill. lønnsforhold i LTO-registeret uten kopling til arbeidstakerregisteret. For visse typer av bruk, f.eks. til statistikk over lønnssummer etter næring og arbeidstedskommune, er det aktuelt å kople disse forholdene på arbeidsgivernivå. Det arbeidsgiverregisteret vi kople mot består av arbeidsgivernummer som er aktive i det aktuelle året. Også arbeidsgivernummer som ikke har hatt arbeidstakere innmeldt i løpet av året, er med.

Resultatet er at 95 % av de aktuelle lønnsforholdene får kopling til et arbeidsgivernummer. For disse kan opplysninger om næring og arbeidstedskommune overføres til lønnsforholdet fra arbeidsgiverregisteret. Siden LTO-registeret vanligvis ikke bruker undernummer, vil det bli foretaksopplysninger vi får overført og ikke bedriftsopplysninger som vi normalt får når vi kople på arbeidsforholdsnivå.

Det må understrekes at kopling på arbeidsgivernivå ikke er noe fullgodt alternativ til kopling på arbeidsforholdsnivå. Vi får ikke overført opplysninger fra arbeidstakerregisteret som ansettelsesperiode og forventet arbeidstid.

Det er om lag 80 000 lønnsforhold som heller ikke får kopling på arbeidsgivernivå. Ved å kople mot filer med arbeidsgivernummer som er opphørt før referanseåret, kan vi finne ut om dette er opphørte arbeidsgivernummer, eller om det er nummer som aldri har eksistert i arbeidsgiverregisteret.

2. 8. Om bruken av arbeidsgivernummer i a/a-registeret og LTO-registeret

Vi har foretatt en nærmere gjennomgang av de kombinasjoner av arbeidsgivernummer som identifikasjonsprosedyren gir. Vi har funnet to hovedtyper av arbeidsgivere

1. Offentlige arbeidsgivere, hovedsakelig statlige
2. Arbeidsgivere som har skiftet arbeidsgivernummer

Den første gruppen er den desidert største. Av de i alt 939 opprinnelige kombinasjonene i 1991 utgjør gruppen store statlige arbeidsgivere 694 dvs. 74 %. Antallet ulike arbeidsgivernummer i LTO-registeret som inngår i disse 694 kombinasjonene, er bare 26. Et eksempel er Statens forvaltningstjeneste som inngår i 37 ulike kombinasjoner (Departementer, Direktoratet og Skattefogdkontorene i fylkene. De sistnevnte inngår til sammen i 598 kombinasjoner. I LTO-registeret er det altså arbeidsgivernummeret til den enheten som utbetaler lønn som vanligvis brukes, mens det i arbeidstakerregisteret er institusjonen der personen har sitt arbeidssted som benyttes.

Den andre gruppen omfatter både private og offentlige arbeidsgivere. Som kjent skifter arbeidsgivere normalt nummer ved eierskifte. Mange arbeidsgivere har derfor både et nytt og et gammelt arbeidsgivernummer i arbeidsgiverregisteret. Ofte er det gamle nummeret merket som opphørt, men dette er ikke alltid tilfelle. I de tilfellene der kombinasjonene består av et nytt og et gammelt arbeidsgivernummer, er det som oftest LTO-registeret som bruker det gamle nummeret, mens arbeidstakerregisteret bruker det nye. Dette kan tyde på at en del arbeidsgivere ikke tar hensyn til skifte i arbeidsgivernummer når LTO-oppgavene skal fylles ut.

Både arbeidstakerregisteret og LTO-registeret bruker samme arbeidsgiverregister som utgangspunkt, men likevel blir en del arbeidsforhold registrert med ulike arbeidsgivernummer. Dette er selvsagt et problem for oss som statistikkprodusenter når vi ønsker en kombinert utnyttning av de to registrene. Ved hjelp av tiltak som identifikasjonsprosedyren nevnt ovenfor, kan vi forbedre datagrunnlaget noe. En langt bedre løsning ville det selvsagt være om de to registrene fikk en ensartet bruk av arbeidsgivernummer.

Det er de statlige arbeidsgiverne som utgjør det største problemet. En sak er at antallet arbeidstakere som berøres, er stort. Men det største problemet er kanskje at det i de to registrene brukes ulike prinsipper for bruk av arbeidsgivernummer. Etter vår mening må det være den praksis som trygdemyndighetene følger i arbeidstakerregisteret som er den rette.

SSB har tatt opp dette problemet med representanter for skatte- og trygdemyndighetene. Saken vil først bli vurdert i forbindelse med innføringen av enhetsregisteret som arbeidsgiverregisteret blir en del av. Det er i denne sammenheng viktig å være klar over at innføring av et nytt felles nummersystem i seg selv ikke vil løse problemene. Arbeidsgiverregisteret utgjør faktisk allerede et slikt felles nummersystem for de to registrene. Likevel har en del arbeidsgivere ulik praksis ved rapportering til skattemyndigheter og trygdemyndigheter. I tillegg til felles nummersystem kreves altså en felles oppfatning av hva rapporteringsenhetene omfatter i de to registrene.

Kapittel 3. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO-registeret

3. 1. Innledning

I dette kapittel skal vi se nærmere på arbeidstakerforhold i a/a-registeret som mangler kopling til lønnsforhold i LTO-registeret. Etter regelverket for de to registrene vil vi forvente at så godt som alle arbeidstakerforhold også skal være registrert i LTO-registeret som lønnsforhold. Likevel har 2 - 3 % av alle arbeidstakerforhold ikke slik kopling. Disse avvikene må altså i hovedsak skyldes kvalitetsproblemer i registrene.

For a/a-registeret er det mest sannsynlig at det dreier seg om arbeidstakerforhold som i virkeligheten er avsluttet, men hvor stopp-melding ikke er sendt a/a-registeret. Det kan også tenkes at personer som egentlig ikke er arbeidstakere er meldt inn i arbeidstakerregisteret (f.eks. mottakere av private pensjoner).

For LTO-registeret kan det dreie seg om oppgaver som ikke er innsendt eller er registrert med feilaktig eller ufullstendig fødselsnummer. En annen, om enn mindre sannsynlig mulighet, er at vår liste over LTO-koder som generer "lønnsforhold" (se vedlegg) kan være mangelfull.

I det videre vil vi dele de ukoplete arbeidstakerforholdene inn i to grupper:

- A. Forhold tilhørende personer uten lønnsforhold i LTO-registeret.
- B. Forhold tilhørende personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret.

I begge tilfellene vil alle faktorene ovenfor kunne være relevante forklaringer på avviket mellom de to registrene. For gruppe B er det enda en mulig forklaring, nemlig at det ikke er benyttet samme arbeidsgivernummer i de to registrene for det som i virkeligheten er samme arbeidsforhold.

Vi vil i dette kapittelet forsøke å kartlegge betydningen av de ulike feiltypene nevnt ovenfor. Vi vil videre se på hvilke konsekvenser disse kvalitetsproblemene får for registerstatistikken og antyde hvordan vi best kan håndtere de feil og mangler registrene har.

A. PERSONER HELT UTEN LØNNSFORHOLD I LTO-REGISTERET

3. 2. Fordeling på hovedgrupper

3. 2. 1. Bosatte og ikke-bosatte

Ut fra det tilgjengelige datagrunnlaget har det bare vært mulig å forsøke å kople sammen arbeidstakerforhold og lønnsforhold for personer bosatt i Norge i 1991 i alderen 16 - 72 år. For arbeidstakerforhold som gjelder andre personer, har vi derfor bare kunnet gjøre enkle opptellinger.

Tabell 3.A.1. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO. Personene er helt uten lønnsforhold. Bosatte og ikke bosatte. Personer og forhold. 1991.

	Personer	Forhold
I alt	56 041	61 494
Bosatte 16 - 72 år	43 055	48 078
Ikke bosatte 16 - 72 år	12 986	13 416
Av dette		
Med D-nr.	8 025	8 242
Med ugyldig F-nr.	172	191
Med gyldig F-nr	4 789	4 983
Av dette		
73 år eller eldre	1 714	1 760
15 år eller yngre	529	544
Ikke bosatte	2 544	2 677

Det er altså drøyt 13 000 eller 22 % av de aktuelle forholdene som ikke er med i den videre analysen.

Av disse gjelder drøyt 8 000 forhold personer med D-nummer. Det finnes totalt 13 500 arbeidstakerforhold med D-nummer, så andelen uten kopling er om lag 60 %. Siden meldingsgangen til arbeidstakerregisteret for denne gruppen har vært meget dårlig (forbedret f.o.m. 1993), er det ikke overraskende at andelen forhold uten kopling er så høyt. Vi kan heller ikke se bort fra at rapporteringen til LTO-registeret er dårligere enn gjennomsnittet for personer med D-nummer.

Av forhold som gjelder personer med gyldig, ordinært fødselsnummer, blir drøyt 2 600 utelatt på grunn av for høy eller for lav alder. Ved seinere analyser bør disse tas med. For mange av de eldste (73 år og eldre), er det grunn til å tro at arbeidstakerforholdet skulle vært meldt ut av a/a-registeret.

De øvrige forholdene med gyldig fødselsnummer gjelder personer som ikke er registrert som bosatte. Dette vil i all hovedsak være personer som er døde eller utvandrede før referanseåret (1991). For personer som er døde kan det ikke være tvil om at vi har med manglende utmeldinger til arbeidstakerregisteret å gjøre. Også for utvandrede vil vi tro dette gjelder i mange tilfeller, men her er saken trolig noe mer komplisert. Spesielt for gruppen grensegjengere bør vi undersøke nærmere hvordan registreringen er i Skattemyndighetenes registre.

3. 2. 2. Pensjonsgivende inntekt som lønnstaker

Et holdepunkt når det gjelder å avgjøre om en person har hatt et arbeidstakerforhold i løpet av et år, er om personen har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i likningsregisteret.

En fordeling av bosatte 16 - 72 år på dette kjennetegnet gir følgende :

	Personer	Forhold
Uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	14 330	14 880
Med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker	28 725	33 198

Vi skal i det videre å studere disse to gruppene hver for seg. For personer uten pensjonsgivende inntekt (avsnitt 3.3), vil vi som en hovedregel regne med at arbeidstakerforholdet skulle vært meldt ut av arbeidstakerregisteret. For personer med pensjonsgivende inntekt (avsnitt 3.4) er hovedhypotesen at de mangler et lønnsforhold i LTO-registeret.

Det er altså likningsregisteret som er nøkkelen til å avgjøre hvilket av det to andre registrene vi vil regne som mest pålitelig i det enkelte tilfelle. Problemet er at likningsregisteret for et referanseår t normalt ikke er tilgjengelig før i slutten av år $t+1$. Av hensyn til aktualiteten på statistikken, må vi derfor i mange tilfeller kople a/a-register og LTO-register uten å ha data fra likningsregisteret for referanseåret. Vi må altså lage regler for sammenkopling av registrene uten informasjonen om pensjonsgivende inntekt i det aktuelle året. For å skaffe oss et best mulig grunnlag for dette, vil vi foreta en nærmere undersøkelse av de ukopledede arbeidstakerforholdene.

3. 3. Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnskaker

I alt 14 880 forhold fordelt på 14 330 personer tilhører denne gruppen.

3. 3. 1. Kjennemerker ved arbeidsgiverne

Vi skal først se litt nærmere på hvilke typer av arbeidsgivere disse ukopledede arbeidstakerforholdene tilhører.

Tabell 3.A.2. Arbeidsgivere etter antall arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO. Personene er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnskaker. 1991.

Antall forhold	Arbeidsgivere	
	Antall	Kum.prosent
1	7 421	83
2	953	93
3-5	426	98
6-10	110	99
11-25	51	100
26-50	15	100
51-100	7	100
100 +	5	100
Ialt	8 988	100

Arbeidstakerforholdene er altså fordelt på mange arbeidsgivere. Dette peker i retning av at det dreier seg om små arbeidsgivere og/eller at spredte arbeidstakerforhold er glemt utmeldt.

Det finnes imidlertid noen arbeidsgivere med mange forhold, og vi har sett nærmere på de 50 arbeidsgivernummer (8 siffer) som har flest arbeidstakerforhold. Disse har til sammen 19 % av alle arbeidstakerforholdene av denne typen og kan grupperes slik:

Type arbeidsgiver	Ant. arb.givere	Ant.forhold
Kommunale	16	1 411
Sykehus	6	331
Fylkeskommunale ellers	5	114
Statlige	6	553
Oljerelaterte foretak	4	77
<u>Private ellers</u>	<u>13</u>	<u>401</u>
<u>I alt</u>	<u>50</u>	<u>2 867</u>

Kommunale arbeidsgivere utgjør den største gruppen, men også andre offentlige arbeidsgivere er "godt" representert. Det må da legges til at arbeidsgivere rimeligvis må ha en viss størrelse for å kunne ha så mange ukopledede forhold, og at offentlige arbeidsgivere generelt er store.

For å nyansere bildet, har vi også laget en fordeling av alle forhold fordelt etter næring.

Tabell 3.A.3. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter næring. Personen er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. 1991.

Næring	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros.av arbeidstak. i alt ¹
11,12 Jord-, skogbruk	971	3,8
13 Fiske	509	9,8
2,3,4 Oljeutv.mm,ind,kraftf.	1 588	0,5
5 Bygg og anlegg	958	0,9
61 Engroshandel	835	0,8
62 Detaljhandel	2 027	1,3
63 Hotell-,rest.drift	719	1,3
71 Transport mm	1 013	1,1
72 Post og tele	253	0,5
81,82 Bank,forsikring	220	0,3
83 Forr.tj.yting	953	1,1
91 Off.adm.mm	550	0,4
92 Renovasjon mm	221	1,3
931,932 Underv. forskn.	424	0,3
933 Helsetj.	1 401	0,8
934 Sosiale tj.	1 149	1,2
935,939 Interesse.org.mm	98	0,8
94 Kult.tj.yting.mm	169	0,8
951,952 Rep., vaskerier mm	184	1,1
953 Lønt husarb.	105	5,5
959 Pers.tj.yt.ellers	197	2,0
<u>Uoppgitt</u>	<u>336</u>	<u>2,1</u>
<u>I alt</u>	<u>14 880</u>	<u>0,8</u>

¹ Antall arbeidstakere i alt er hentet fra situasjonsfiler for 2. kv. 1991. De er kun tatt med for at det skal være mulig å sammenlikne omfanget av ukopledede arbeidstakerforhold mellom næringsgruppene.

Næringsgruppen Fiske og fangst skiller seg klart ut med svært høy andel ukoplede arbeidstakerforhold. Omfanget er her så stort at det er grunn til å undersøke om manglende utmeldinger fra arbeidstakerregisteret ikke er hele forklaringen. Spesielt er det grunn til å se hvordan gruppen lottfiskere behandles i de to registrene. Ellers ligger også Jordbruk og Lønt husarbeid høyt. Dette er næringer som domineres av arbeidsgivere med svært få og ofte kortvarige ansettelsesforhold. At omfanget av manglende utmeldinger da er stort, er ikke så overraskende. Generelt er ellers næringer som ligger over gjennomsnittet karakterisert av mye deltid og stor turn-over.

3.3.2. Arbeidstid og varighet

Vi skal her se nærmere på omfanget til denne typen ukoplede arbeidstakerforhold.

Tabell 3.A.4. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter forventet arbeidstid og varighet. Personene er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. 1991.

Arbeidstid timer per uke	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
4-19	5 097	1 417	172	302	291	316	2 599
20-29	1 552	412	53	142	96	97	752
>30	8 231	1 415	228	650	595	650	4 693
I alt	14 880	3 244	453	1 094	982	1 063	8 044

Tabellen viser at 22 % av disse ukoplede arbeidstakerforholdene har vart 10 dager eller mindre. Når det gjelder arbeidstid har hele 34 % av forholdene arbeidstid på under 20 timer per uke. Dette indikerer at mer tilfeldige arbeidsforhold er overrepresentert. På den annen har 54 % av forholdene vart hele året og mer enn halvparten av disse igjen er heltidsforhold. Problemet med manglende utmelding av arbeidstakerregisteret gjelder altså også denne typen arbeidsforhold.

3.3.3. Demografiske data

Vi har fordelt personer med denne typen ukoplede arbeidstakerforhold etter alder og sammenliknet med antall arbeidstakere i alt i de samme aldersgruppene.

Tabell 3.A.5. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter alder. Personene er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. 1991.

Alder	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros.av arbeidstak. i alt ¹
16-19	862	1,7
20-24	1 153	0,7
25-39	4 148	0,7
40-54	3 906	0,7
55-66	2 495	1,1
67-72	1 766	7,8
Ialt	14 330	0,8

¹ Antall arbeidstakere i alt er hentet fra situasjonsfiler for 2. kv. 1991. De er kun tatt med for at det skal være mulig å sammenlikne omfanget av ukoplede arbeidstakerforhold mellom aldersgruppene.

Vi ser at aldersgruppen 67-72 år er den eneste som skiller seg klart ut. Dette er nok hovedsakelig pensjonister som er glemt utmeldt fra arbeidstakerregisteret.

Vi har også undersøkt i hvilken grad personer med ukoplede arbeidsforhold er døde eller utvandrede i løpet av referanseåret. (Personer som er døde eller utvandrede før referanseåret er utelatt på dette stadiet i undersøkelsene, se punkt 3.2.) Tallene viser at dette gjelder et helt ubetydelig antall personer.

3. 3. 4. Selvstendig næringsdrivende

Vi ønsker å se hvor mange personer med ukoplede arbeidstakerforhold som har pensjonsgivende inntekt som selvstendig næringsdrivende.

Tabell 3.A.6. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter om de har inntekt som selvstendige. Personene er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. 1991.

Antall personer	
Pensjonsgivende inntekt som selvstendig	4 282
Av dette : I primærnæringene	1 280
I andre næringer	3 137
<u>Uten pensjonsgivende inntekt som selvstendig</u>	<u>10 048</u>
Ialt	14 330

Av antall personer med denne typen ukoplede arbeidstakerforhold i alt, har 30 % pensjonsgivende inntekt som selvstendige. Dette må sies å være en høy andel, da forholdet mellom selvstendige og lønnstakere totalt sett er om lag 1 : 10. Flere forklaringer er mulige. En mulighet er at det dreier seg om personer som i hovedsak er selvstendige og har arbeidstakerforholdet som en bijobb. Vi har tidligere sannsynliggjort at kortvarige og mindre regelmessige arbeidstakerforhold utgjør en relativt stor del av de ukoplede forholdene. En annen mulighet er at de aktuelle personene har vært lønnstakere og gått over til å være selvstendige, men

at utmelding til arbeidstakerregisteret ikke er sendt.

En gruppe som må nevnes spesielt er fiskere. I alt 491 personer i denne næringsgruppen har ukoplede arbeidstakerforhold. Av disse har 486 pensjonsgivende inntekt som selvstendige, de aller fleste innenfor primærnæringene. Dette tyder på at fiskere innmeldt i arbeidstakerregisteret regnes som selvstendige i skattemessig forstand.

3.3.5. Ledige, på tiltak og trygdemottakere

At personer med ukoplede arbeidstakerforhold er registrert som ledige, på tiltak eller som trygdemottaker, må også regnes som en indikasjon på at arbeidstakerforholdet er opphørt.

Tabell 3.A.7. Personer med arbeidsforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO som er ledige eller på tiltak. Personene er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. 1991.

	Varighet (mnd)			
	Ialt	1-6	6-11	12
Ledige	745	567	161	17
På tiltak	808	530	245	33
Ledige eller på tiltak	1 301	963	296	42
Ikke ledige eller på tiltak	13 029			
<u>I alt</u>	<u>14 330</u>			

Tabell 3.A.8. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter utvalgte trygdetyper. Personene er helt uten lønnsforhold og har heller ikke pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. 1991.

Type trygd	Personer
Dagpenger	85
Sykepenger	915
Alderspensjon	3 017
Uførepensjon	2 197
Attføring	1 663
Overgangsstonad	398
Utvalgte trygder i alt	6 252
Ikke trygd	8 072
<u>I alt</u>	<u>14 330</u>

Utbetaling av dagpenger og sykepenger til lønsmottakere regnes som pensjonsgivende inntekt. I tabell 3.A.8 skulle det derfor ikke være personer med trygdetype "Dagpenger". Trygdetyper "Sykepenger" derimot omfatter også sykepenger til selvstendige som regnes som pensjonsgivende inntekt som selvstendig og ikke som lønnstaker.

Tabell 3.A.7 viser at bare 9 % av personer med denne typen ukoplede arbeidstakerforhold har vært ledige eller på tiltak i løpet av året. Siden det stort sett bare er personer uten dagpenger som kommer med, er dette ikke overraskende.

Andelen som har mottatt en av de utvalgte trygdetypene er imidlertid så høy som 43 %, hvorav 36 % har alders- eller uførepensjon. Dette er indikasjoner på at de aktuelle personene ikke lenger er yrkesaktive og at det dreier seg om manglende utmeldinger av arbeidstakerregisteret.

3. 4. Personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker

I alt 33 198 arbeidstakerforhold fordelt på 28 725 personer tilhører denne gruppen.

3. 4. 1. Dagpenger, sykepenger og arbeidsinntekt

Pensjonsgivende inntekt kan deles inn i tre typer:

- Lønn fra arbeidsgiver (inkl. også sykepenger om disse utbetales fra arbeidsgiver)
- Dagpenger fra trygdekontor
- Sykepenger fra trygdekontor

Siden vi her studerer arbeidstakerforhold, er det rimelig å behandle disse typer av inntekt hver for seg. Personer med ukoplede arbeidstakerforhold og som helt mangler lønnsforhold i LTO, fordeles derfor etter type av pensjonsgivende inntekt på denne måten:

1. Dagpengemottakere

Hele den pensjonsgivende inntekten er dagpenger

2. Sykepengemottakere

Hele den pensjonsgivende inntekten er sykepenger

3. Dag-og sykepengemottakere

Hele den pensjonsgivende inntekten er dag- og sykepenger

4. Personer med arbeidsinntekt

Pensjonsgivende inntekt er større enn sum av dag- og sykepenger

Tabell 3.A.9. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO. Personene er helt uten lønnsforhold, men har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. Fordeling etter type pensjonsgivende inntekt, 1991.

	Ant. personer
Dagpengemottakere	1 688
Sykepengemottakere	3 034
Dag- og sykepengemottakere	1 020
<u>Personer med arbeidsinntekt</u>	<u>22 983</u>
<u>I alt</u>	<u>28 725</u>

Om lag 80 % av personene med ukoplede arbeidstakerforhold har altså arbeidsinntekt i betydningen lønn utbetalt fra arbeidsgiver.

Dagpengemottakere

Disse personene har altså ingen pensjonsgivende inntekt som lønnstaker ut over dagpengene. De er derfor i samme situasjon som personer uten pensjonsgivende inntekt som vi behandlet i avsnitt 3.3. Vi må derfor anta at hovedgrunnen til at disse har ukoplede arbeidstakerforhold er manglende utmelding i arbeidstakerregisteret. Som for personer uten pensjonsgivende inntekt er arbeidsforholdene spredt på mange arbeidsgivere. Næringsfordelingen viser at det er de samme gruppene som er overrepresentert (særlig primærnæringene).

Sykepengemottakere

Disse personene har ingen pensjonsgivende inntekt som lønnstaker ut over sykepengene fra trygdekontoret. Arbeidstakere som blir sykemeldte skal etter reglene ikke meldes ut av arbeidstakerregisteret. Ettersom disse personene ikke har mottatt lønn fra arbeidsgiveren, er det korrekt at de ikke har noe lønnsforhold i LTO. Ukoplede arbeidstakerforhold for denne gruppen skyldes altså i hovedsak regelverket og ikke feil eller mangler i registerdataene.

Personer med arbeidsinntekt

For personer med ukoplede arbeidstakerforhold og pensjonsgivende inntekt som lønnstaker, vil vi forvente at det er manglende LTO-oppgave som er årsaken til avviket. Vi vil i det videre konsentrere oss om personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker på mer enn 10 000 kr. (her kalt personer med "betydelig" arbeidsinntekt). Gruppen består av i alt 24 696 arbeidstakerforhold fordelt på 20 688 personer.

3. 4. 2. Personer med betydelig arbeidsinntekt - kjennemerker ved arbeidsgiverne

Hovedhypotesen for denne gruppen er altså at det dreier seg om manglende eller feilaktig innrapportering av lønnsforhold til LTO-registeret.

Tabell 3.A.10. Arbeidsgivere etter antall arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO. Personene er helt uten lønnsforhold, men har arbeidsinntekt på mer enn 10 000 kr. i følge likningsregisteret. 1991.

Antall forhold	Arbeidsgivere	
	Antall	Kum.prosent
1	6 272	70
2	1 296	85
3-5	835	94
6-10	282	97
11-25	158	99
26-50	54	100
51-100	16	100
100 +	14	100
I alt	8 927	100

Andelen arbeidsgivere med ett ukoplet forhold er noe lavere enn for forhold som vi antar skulle vært utmeldt av arbeidstakerregisteret (tabell 3.A.2). Men også i dette tilfellet, der vi antar at årsaken til avviket er manglende LTO-oppgave, dreier det seg i stor grad om små arbeidsgivere og/eller spredte arbeidstakerforhold.

Det finnes imidlertid også her noen arbeidsgivere med mange forhold, og vi har sett nærmere på de 50 arbeidsgivernummer (8 siffer) som har flest arbeidstakerforhold. Disse kan grupperes slik:

Type arbeidsgiver	Ant. arb.givere	Ant.forhold
Kommunale	6	3 790
Sykehus	5	372
Fylkeskommunale ellers	2	115
Statlige ellers	10	1 283
Store industriforetak	11	985
<u>Private ellers</u>	<u>16</u>	<u>1 316</u>
I alt	50	7 861

De 50 største arbeidsgiverne utgjør her en større andel (32 %) enn for forhold som vi antar skulle vært utmeldt av arbeidstakerregisteret (se avsnitt 3.3.1). Innslaget av private arbeidsgivere er også større.

Vi har også for denne gruppen laget en fordeling av alle forhold fordelt etter næring.

Tabell 3.A.11. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter næring. Personene er helt uten lønnsforhold, men har arbeidsinntekt på mer enn 10 000 kr. i følge likningsregisteret. 1991.

Næring	Arbeidstakerforhold		
	Antall	Pros.av arbeidstak. i alt ¹	
11,12	Jord-, skogbruk	181	0,8
13	Fiske	251	5,0
2,3,4	Oljeutv.mm,ind,kraftf.	2 810	0,9
	Av dette: 34 Treforedling mm.	809	1,7
5	Bygg og anlegg	1 250	1,2
61	Engroshandel	2 477	2,3
62	Detaljhandel	1 867	1,3
63	Hotell-,rest.drift	1 076	2,0
71	Transport mm	1 429	1,5
72	Post og tele	511	1,8
81,82	Bank,forsikring	1 171	2,2
83	Forr.tj.yting	2 342	2,8
91	Off.adm.mm	1 679	1,4
92	Renovasjon mm	465	2,9
931	Undervisning	1 330	1,0
932	Forskning	296	2,6
933	Helsetj.	2 476	1,4
934	Sosiale tj.	1 382	1,4
935	Interesseorg.	239	3,4
939	Ideologiske, kult.org.	215	2,5
94	Kult.tj.yting.mm	535	2,7
951,952	Rep., vaskerier mm	169	0,9
953	Lønt husarb.	86	4,7
959	Pers.tj.yt.ellers	175	1,9
	Uoppgitt	284	1,8
	I alt	24 696	1,5

¹ Se note til tabell 3.A.3.

Også her har Fiske og fangst høyest andel, men gruppen skiller seg ikke så klart ut som i tabell 3.A.3. Jordbruk og skogbruk derimot ligger under gjennomsnittet. Innenfor industrien ligger treforedling og grafisk høyest, noe vi regner med skyldes avisbud. De næringene som har høye andeler, kjennetegnes ellers av stor andel arbeidstakere med mindre fast tilknytning til arbeidsplassen. Eksempler er forskning, interesseorganisasjoner, kulturell tjenesteyting og renovasjon. Siden antakelsen er at det dreier seg om manglende/ufullstendige LTO-oppgaver, er dette ikke overraskende. Det er grunn til å regne med at ufullstendig utfylling av LTO-oppgaver er mest vanlig for personer uten fast tilknytning til arbeidsgiveren.

3. 4. 3. Personer med betydelig arbeidsinntekt - arbeidstid og varighet

Tabell 3.A.12. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter forventet arbeidstid og varighet. Personene er helt uten lønnsforhold, men har lønnsinntekt på mer enn 10 000 kr. i følge likningsregisteret. 1991.

Arbeidstid timer per uke	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
4-19	3 803	243	60	257	431	652	2 160
20-29	1 840	102	28	115	193	250	1 152
>30	19 052	883	262	1 200	1 702	2 447	12 558
I alt	24 696	1 228	351	1 572	2 326	3 349	15 870

Vi vil også her sammenlikne med forhold der vi mener årsaken til avviket er manglende utmelding av arbeidstakerregisteret (tabell 3.A.4). Tabell 3.A.12 viser en langt mindre andel arbeidsforhold med svært kort varighet (bare 5 % har vart 10 dager eller mindre). Hele 64 % av forholdene har vart hele året og 51 % har i tillegg en arbeidstid på 30 timer eller mer per uke. Gjennomsnittlig har altså forholdene her både lengre arbeidstid og varighet enn forholdene i tabell 3.A.4.

3. 4. 4. Personer med betydelig arbeidsinntekt - alder

Tabell 3.A.13. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter alder. Personene er helt uten lønnsforhold i LTO, men har arbeidsinntekt på mer enn 10 000 kr. i følge likningsregisteret. 1991

Alder	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros. av arbeidstak. i alt ¹
16-19	629	1,3
20-24	2 114	1,3
25-39	8 866	1,4
40-54	5 854	1,0
55-66	2 826	1,3
67-72	399	1,8
I alt	14 330	1,2

¹ Se note til tabell 3.A.3.

Vi ser at aldersgruppen 67-72 år er noe overrepresentert også her, men langt fra i samme grad som for arbeidstakerforhold der manglende utmelding antas å være grunnen til avviket (se tabell 3.A.5).

3. 4. 5. Personer med betydelig arbeidsinntekt - selvstendige næringsdrivende

Tabell 3.A.14. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter alder. Personene er helt uten lønnsforhold, men har arbeidsinntekt på mer enn 10 000 kr. i følge likningsregisteret. 1991.

	<u>Antall personer</u>
Pensjonsgivende inntekt som selvstendig	1 110
Av dette : I primærnæringene	379
I andre næringer	747
<u>Uten pensjonsgivende inntekt som selvstendig</u>	<u>19 578</u>
<u>I alt</u>	<u>20 688</u>

Av antall personer med ukoplede arbeidstakerforhold av denne typen, har bare 5 % pensjonsgivende inntekt som selvstendig. Dette er betydelig lavere enn for ukoplede arbeidstakerforhold der personene ikke har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Også her er tallet for fiskere høyt. Av i alt 251 personer i denne næringen, har 186 pensjonsgivende inntekt som selvstendige, de aller fleste innenfor primærnæringene.

3. 4. 6. Personer med betydelig arbeidsinntekt - trygdede

Tabell 3.A.15. Personer med arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter utvalgte trygdetyper. Personene er helt uten lønnsforhold, men har arbeidsinntekt på mer enn 10 000 kr. i følge likningsregisteret. 1991.

<u>Type trygd</u>	<u>Personer</u>
Dagpenger	676
Sykepenger	720
Alderspensjon	188
Uførepensjon	144
Attføring	211
Overgangsstonad	43
Utvalgte trygder i alt	1 440
<u>Ikke trygd</u>	<u>19 248</u>
<u>I alt</u>	<u>20 688</u>

Andelen som har mottatt en av de utvalgte trygdetyperne er bare 7 %. Dette er betydelig lavere enn for gruppen personer som ikke har pensjonsgivende inntekt som lønnstakere (43 %). De aller fleste av de som mottok trygd, fikk dagpenger eller sykepenger. Andelen med alders- og /eller sykepensjon er bare 1,5 %.

B. PERSONER MED MINST ETT LØNSFORHOLD I LTO-REGISTERET.

3. 5. Omfang og fordeling på hovedgrupper

3. 5. 1. Omfang

Alle arbeidstakerforhold og lønnsforhold i LTO-registeret er forsøkt koplet sammen. Etter koplingen stod vi opprinnelig igjen med 193.807 ukoplede arbeidstakerforhold som tilhørte personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret. Vi laget først ett opplegg for å kople sammen forhold som i virkeligheten var de samme, men hvor det var benyttet ulike arbeidsgivernummer i de to registrene. Dette opplegget har fått navnet identifikasjonsprosedyren (ID) og er nærmere beskrevet i kapittel 2. Etter første trinn i ID-prosedyren var antall ukoplede arbeidstakerforhold av denne typen redusert til 101.337. Etter andre trinn i ID-prosedyren var antallet ukoplede arbeidstakerforhold redusert til 89.769. Det er disse vi skal studere nærmere her.

ID-prosedyren kopler sammen mange, men ikke alle, forhold som er registrert med ulike nummer i de to registrene. Også for de forholdene som skal undersøkes her, vil altså ulik bruk av arbeidsgivernummer for samme jobb kunne være en forklaring på manglende kopling.

3. 5. 2. Bosatte og ikke bosatte

Siden vi her undersøker arbeidstakerforhold som tilhører personer som er registrert med lønnsforhold i LTO-registeret, er det ikke overraskende at så godt som alle personene er registrert bosatte. Ingen av personene har ugyldig fødselsnummer og bare ca. 250 av dem har D-nummer.

3. 5. 3. Pensjonsgivende inntekt

I del A av dette kapittelet benyttet vi pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i likningsregisteret som en indikator på om avvik mellom registrene skyldes feil i a/a-registeret eller LTO-registeret. Dette er en enkel metode så lenge det er snakk om personer som er helt uten lønnsforhold i LTO-registeret.

For personer som har lønnsforhold i LTO-registeret, er det ikke like enkelt å bruk likningsregisteret som "fasit". En mulig framgangsmåte er å summere opp alle LTO-beløp som gir pensjonsgivende inntekt som lønnstaker for en person og trekke summen fra den tilsvarende størrelse i likningsregisteret.

Om differensen er nær null, tyder dette på at personen ikke har hatt flere jobber enn de som er med i LTO-registeret. Forklaringen på ukoplede arbeidstakerforhold kan være at

- Arbeidstakerforholdet egentlig har en makker i LTO-registeret, men kopling har ikke kommet i stand.
- Arbeidstakerforholdet egentlig er opphørt og skulle vært meldt ut av arbeidstakerregisteret.

Om differensen er positiv tyder det på at det mangler ett eller flere lønnsforhold i LTO-registeret, og at dette er forklaringen på det ukoplede arbeidstakerforholdet.

For å gjennomføre en slik analyse er det nødvendig å ha en aggregering av LTO-koder som svarer til størrelsen pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. Dette arbeider vi med, men en slik aggregering var ikke tilgjengelig da datagrunnlaget for analysene i dette notatet ble laget. Likningsregisteret er derfor ikke nyttet her i del B av kapittelet, men det er viktige at dette blir gjort i seinere analyser.

3. 5. 4. Antall og type forhold hos den enkelte person

Vi kan fordele de ukoplete forholdene etter hvor mange lønns- og arbeidstakerforhold personen som forholdet gjelder har totalt.

Tabell 3.B.1. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO for personer med minst ett lønnsforhold. Fordeling etter antall LTO- og arbeidstakerforhold per person.

	Antall	Prosent
Personen har ett a/a- og ett LTO-forhold	8.897	10
Personen har ett a/a- og flere LTO-forhold	5.648	6
Personen har flere a/a- og ett LTO-forhold	39.565	44
Personen har flere a/a- og flere LTO-forhold	35.659	40
I alt	89.769	100

Vi kan også sette opp følgende inndeling som viser hvordan vi deler inn forholdene i undersøkelsen seinere i kapittelet.

Tabell 3.B.2. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO for personer med minst ett lønnsforhold. Koplete og ukoplete forhold per person.

De ukoplete forhold tilhører personer med:	Forhold	Personer
Ett forhold	14.545	14.545
Flere forhold	75.224	
Av disse:		
Ingen koplede forhold	1.916	
Minst ett koplet forhold	73.308	69.911
I alt	89.769	

Vi ser at hele 84 % av de ukoplete arbeidstakerforholdene av denne typen tilhører personer med flere enn ett arbeidstakerforhold. Av disse igjen tilhører de aller fleste personer med minst ett koplet forhold. Kun 16 % av forholdene tilhører personer som bare har ett eneste arbeidstakerforhold. Vi vil seinere i kapittelet behandle disse gruppene hver for seg.

Vi skal seinere undersøke spesielt de personer som har flere forhold hvorav minst ett er koplet. Dette dreier seg om 69.911 personer. Vi undersøker videre om det koplede eller ukoplete forholdene for disse personene er hovedarbeidsforhold (et omfattende arbeidsforhold) eller biarbeidsforhold (et mindre omfattende arbeidsforhold).

3. 6. Kjennemerker ved arbeidsgiverne

3. 6. 1. Alle arbeidstakerforhold

I dette avsnittet skal vi studere alle ukoplede arbeidstakerforhold for personer med lønnsforhold i LTO-registeret samlet. Det er 89 769 slike forhold.

De ukoplede arbeidstakerforholdene er fordelt på arbeidsgivernummer (8 siffer). Vi har sett nærmere på de 20 arbeidsgivere med flest slike forhold. Disse representerer drøyt 10 % av alle ukoplede arbeidstakerforhold av denne typen, og vi har gruppert dem slik:

Type arbeidsgiver	Ant. arb.givere	Ant.forhold
Sykehus	5	2.739
Kommunal	3	2.636
Private banker	4	1.949
Vare- og detaljhandel	3	818
Private ellers	2	482
Statlige	1	405
Fylkeskommunale ellers	1	282
Oljerelaterte foretak	1	272
I alt	20	9.583

Sykehus og kommunale arbeidsgivere utgjør de største gruppene, men også andre offentlige arbeidsgivere er representert. Det bør legges til at arbeidsgivere må ha en viss størrelse for å kunne ha så mange ukoplede forhold, og at offentlige arbeidsgivere generelt er store. Et poeng her er at private banker er så godt representert.

Vi har også fordelt de ukoplede arbeidstakerforholdene etter næring.

Tabell 3.B.3. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter næring. Forholdene tilhører personer med minst ett lønnsforhold i LTO. 1991.

Næring	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros. av arbeidstak. i alt
11 Jordbruk	5.817	25,5
12,13 Skogbruk,Fiske	1.166	14,0
2 Oljeutv.og bergv.	202	1,0
31 Næringm. drikkev.	2.043	3,8
32,33 Tekstil,trevarer.	1.090	3,2
34 Treforedl,grafisk.	1.072	2,3
35,36,37 Kjemisk,mineral,metall	1.072	2,0
38 Verksted	3.192	3,2
39 Industri ellers	211	5,9
4 Kraft- og vannfors.	930	4,7
5 Bygg og anlegg	6.246	6,0
61 Engroshandel	5.171	4,9
62 Detaljhandel	9.785	6,7
63 Hotell-,rest.drift	6.116	11,7
71 Transport mm	6.026	7,4
72 Post og tele	1.333	3,0
81 Bank og finans	3.142	7,7
82 Forsikring	563	4,2
83 Forr.messig.tj.yting	7.761	9,3
91 Off.adm.mm	2.894	2,0
92 Renovasjon mm	924	5,7
931,932 Underv. forskn.	3.019	2,0
933 Helsetj.	9.894	5,8
934 Sosiale tj.	3.743	3,9
935,939 Interesse.org.mm	814	5,2
94 Kult.tj.yting.mm	1.261	6,4
951,952 Rep., vaskerier mm	741	4,0
953 Lønt husarbeid	490	26,6
959 Pers.tj.yt.ellers	654	7,0
Uoppgitt	2.274	15,2
I alt	89.769	5,3

Andelene ukoplede forhold er høy innenfor primærnæringene, og da særlig innenfor jordbruk. Lønt husarbeid og hotell- og restaurantvirksomhet har også en høy andel. Dette er næringer med mange kortvarige, tilfeldige ansettelsesforhold. I slike næringer kan inn- og utmeldingen til arbeidstakerregisteret være mangelfull. Dette kan være grunnen til manglende kopling. Vi kan heller ikke se bort fra at rapporteringen til LTO-registeret kan være mangelfull for arbeidsforhold av denne typen. Ellers har vi sett flere eksempler på at det i jordbruket sendes LTO-oppgaver fra avløserlag, mens gårdbrukerens eget arbeidsgivnummer brukes ved innmelding i arbeidstakerregisteret. Ikke alle slike kombinasjoner av arbeidsgivnummer blir koplet ved hjelp av vår ID-prosedyre, slik at disse her fremdeles vil gjenstå som ukoplede forhold.

3. 6. 2. Hovedarbeidsforhold

For statistikken vil feil i registerdata som gjelder hovedarbeidsforhold bety mer enn om feilene gjelder biarbeidsforhold. Vi definerer her hovedarbeidsforhold som arbeidstakerforhold som varer mer enn 180 dager i året og har en avtalt arbeidstid på 30 timer eller mer per uke. Dette er arbeidsforhold som kan sies å representere heltidsarbeid en stor del av året. Det er i alt 14.219 ukoplede hovedarbeidsforhold av denne typen. Vi ser først på fordeling etter næring.

Tabell 3.B.4. Arbeidstakerforhold som er hovedarbeidsforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter næring. Forholdene tilhører personer med minst ett lønnsforhold i LTO. 1991.

Næring	Hovedarbeidsforhold	
	Antall	Prosent av arbeidstak. i alt
11 Jordbruk	368	1,6
12 Skogbruk	38	1,1
13 Fiske	416	8,3
2 Oljeutv.og bergv.	69	0,3
31 Næringm. drikkev.	354	0,7
32,33 Tekstil,trevarer.	203	0,6
34 Treforedl,grafisk.	159	0,3
35,36,37 Kjemisk,mineral,metall	319	0,6
38 Verksted	754	0,8
39 Industri ellers	31	0,9
4 Kraft- og vannfors.	85	0,4
5 Bygg og anlegg	1.390	1,3
61 Engroshandel	953	0,9
62 Detaljhandel	1.329	0,9
63 Hotell-,rest.drift	654	1,3
71 Transport mm	1.862	2,2
72 Post og tele	155	0,4
81 Bank og finans	261	0,6
82 Forsikring	35	0,3
83 Forr.messig.tj.yting	1.224	1,5
91 Off.adm.mm	747	0,5
92 Renovasjon mm	94	0,6
931,932 Underv. forskn.	458	0,3
933 Helsetj.	695	0,4
934 Sosiale tj.	361	0,4
935,939 Interesse.org.mm	116	0,7
94 Kult.tj.yting.mm	181	0,9
951,952 Rep., vaskerier mm	151	0,8
953 Lønt husarb.	73	3,9
959 Pers.tj.yt.ellers	152	1,6
<u>Uoppgitt</u>	<u>529</u>	<u>3,5</u>
<u>I alt</u>	<u>14.219</u>	<u>0,8</u>

Det er særlig i fiskenæringen at det er en overrepresentasjon av ukoplede hovedarbeidsforhold. Det samme gjelder lønt husarbeid. Dette er næringer med store andeler ukoplede arbeidstakerforhold for alle grupper vi

har undersøkt. Vi merker oss ellers at transportnæringen har relativt sett høyere andel ukoplete hovedarbeidsforhold enn det vi fant for alle arbeidsforhold innen denne gruppen.

Hovedarbeidsforholdene er også fordelt etter arbeidsgivernummer. De 20 arbeidsgivere med flest slike forhold er undersøkt. Det som karakteriserer disse arbeidsgivere er:

- Det er store arbeidsgivere (statlige, kommunale og store private). Disse vil på ellers like vilkår komme med på grunn av størrelsen.
- Det er arbeidsgivere hvor en stor andel av de ansatte har et ukoplet arbeidstakerforhold av denne typen. Dette kan skyldes mangelfull utmelding eller feilaktig dobbeltinnmelding i arbeidstakerregisteret. Det kan også være at det ikke er sendt inn noe LTO-oppgave. Her må det til en videre undersøkelse av personenes lønns- og inntektsforhold for å kunne trekke noen konklusjoner.
- Arbeidsgivere hvor praktisk talt alle som er ansatt på full tid har arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO. Dette skyldes sannsynligvis at LTO-oppgavene er innsendt på et annet arbeidsgivernummer enn det som brukes i arbeidstakerregisteret. Blant de arbeidsgivere vi her har sett på finner vi også mindre, private bedrifter. En del av disse arbeidsgiverne er i sjøfartsnæringen.

Undersøkelsene tyder på at det er flere grunner til at hovedarbeidsforhold av denne typen mangler kopling til et lønnsforhold i LTO. Ingen av feilkildene peker seg spesielt seg ut.

3. 7. Ukoplete arbeidstakerforhold for personer med kun ett arbeidstakerforhold.

Som nevnt i punkt 3.5.4 har vi har delt de ukoplete arbeidstakerforholdene i to grupper avhengig av om personen forholdet tilhører har ett eller flere arbeidstakerforhold. Vi skal først se nærmere på forhold som tilhører personer med kun ett arbeidstakerforhold. Dette forholdet er da ukoplet. Det finnes i alt 14 545 forhold av denne typen.

Tabell 3.B.5. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter forventet arbeidstid og varighet. Personen har kun ett arbeidstakerforhold og dette har ikke kopling til lønnsforhold i LTO. 1991.

Arbeidstid	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
timer per uke							
4-19	5.609	1.545	250	555	416	476	2.367
20-29	1 526	405	71	219	152	127	552
>30	7.409	1.510	466	972	813	847	2.801
Uoppgitt	1	1	0	0	0	0	0
I alt	14.545	3.461	787	1.746	1.381	1.450	5.720

Hele 25 % av disse forholdene varer kortere enn 10 dager. Videre har nesten 40 % av forholdene mindre enn 20 timer per uke. På den annen side varer 20 % av dem hele året og omfatter mer enn 30 timers arbeidsuke.

Gruppen vi studerer her består altså av personer som ikke har andre koplede arbeidstakerforhold. Personene har ett eller flere lønnsforhold i LTO, men ingen av disse har samme arbeidsgivernummer som arbeidstakerforholdet. Det er rimelig å anta at arbeidstakerforholdet i de fleste tilfeller likevel svarer til et av lønnsforholdene i LTO-registeret. Dette tyder på at det for denne gruppen ikke er manglende utmelding av a/a-registeret som er årsaken til avviket mellom registrene. Forklaringen er snarere bruk av forskjellig arbeidsgivernummer ved innrapportering til de to registrene.

3. 8. Ukoplede arbeidstakerforhold for personer med flere arbeidstakerforhold.

Vi skal nå se på ukoplede arbeidstakerforhold for personer som har mer enn ett arbeidstakerforhold. Minst ett av dem har altså ikke kopling til lønnsforhold i LTO-registeret. Det er i alt 75.224 forhold av denne typen.

Tabell 3.B.6. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter arbeidstid og varighet. Personen har flere enn ett arbeidstakerforhold og minst ett av disse har ikke kopling til LTO. 1991.

Arbeidstid timer per uke	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
4-19	27.096	9.796	787	2.171	2.245	2.093	10.004
20-29	7.580	3.354	309	766	766	624	1.761
>30	40.535	18.584	2.002	4.800	4.578	3.750	6.821
Uoppgitt	13	2	0	0	1	0	10
I alt	75.224	31.736	3.098	7.737	7.590	6.467	18.596

Det er kun 14 % av disse forholdene som varer mer enn 180 dager og omfatter mer enn 30 timer per uke. Dette er likevel et ikke ubetydelig antall. Siden personene har flere arbeidstakerforhold er det sannsynlig at det her kan være manglende utmelding som er grunnen til at det ikke er kopling. Det kan også skyldes at personen har byttet jobb i løpet av året eller at det er brukt ulikt arbeidsgivernummer i LTO- og arbeidstakerregisteret.

I den videre analysen skal vi dele disse arbeidstakerforholdene inn i to grupper

- Forhold som tilhører personer som kun har ukoplede arbeidstakerforhold
- Forhold som tilhører personer som har både koplede og ukoplede arbeidstakerforhold

3. 8. 1 Ukoplete arbeidstakerforhold for personer med flere arbeidstakerforhold hvorav ingen er koplet.

Vi skal først undersøke forhold for de personer som har flere enn ett ukoplet arbeidstakerforhold. Dette er en relativt liten gruppe, kun 1 916 arbeidstakerforhold i alt.

Tabell 3.B.7. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter arbeidstid og varighet. Personen har flere arbeidstakerforhold og ingen av disse har kopling til lønnsforhold LTO. 1991.

Arbeidstid	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
timer per uke							
4-19	612	176	26	62	63	56	229
20-29	217	75	11	26	23	22	60
>30	1.087	217	65	120	192	199	294
I alt	1.916	468	102	208	278	277	583

En så stor del som ca. 40 % av disse forholdene varer mer enn 180 dager og har lenger arbeidsuke enn 30 timer.

Det er altså mange personer som har omfattende arbeidstakerforhold som ikke er koplet til LTO-registeret selv om de har lønnsforhold der. Siden personen har flere ukoplete arbeidstakerforhold er det sannsynlig at en del av disse kommer av manglende utmelding fra a/a-registeret. Hovedgrunnen til manglende kopling er trolig likevel at arbeidsforholdet er registrert med ulikt arbeidsgivernummer i de to registre i de to registrene.

3. 8. 2 Ukoplete arbeidstakerforhold for personer med flere arbeidstakerforhold både med og uten kopling.

Her skal vi se på arbeidstakerforhold for personer som har flere enn ett forhold, hvorav minst ett er koplet. Personen har altså minst ett koplet og ett ukoplet arbeidstakerforhold. Det finnes 87.853 slike forhold. Vi vil her også undersøke de koplede arbeidstakerforholdene til personer med ukoplete forhold. På denne måten håper vi å få indikasjoner på i hvilken grad de mest omfattende forholdene for personen er koplet eller ikke.

3.8.2.1. Koplede forhold.

I dette kapitlet er det ukoplete arbeidstakerforhold vi behandler. Men det er også interessant å undersøke i hvilken grad de koplede forholdene for personer med ukoplete forhold er hovedarbeidsforhold. Personene har i alt 85.249 koplede forhold. De koplede forholdene er fordelt etter lønn og antall dager ansatt per år.

Tabell 3.B.8. Arbeidstakerforhold med kopling til lønnsforhold i LTO for personer som også har minst ett ukoplet arbeidstakerforhold i tillegg. Fordeling etter lønnsintervall og varighet. 1991.

Antall dager	Lønnsintervall			
	I alt	0-50.000	50.000-99.999	> 99.999
1-180	24.197	16.675	4.734	2.788
> 180	61.051	12.766	10.833	37.452
Uoppgitt	1	0	1	0
I alt	85.249	29.441	15.568	40.240

Vi ser her at av de koplede forhold er ca. 57 % hva vi kan kalle hovedarbeidsforhold d.v.s. forhold som varer mer enn 180 dager og med lønn på minst 50.000 kroner per år. Personene med disse forholdene har altså et koplet hovedarbeidsforhold. De øvrige personene har et koplet forhold av mindre omfang. Et slikt "biarbeidsforhold" kan likevel være en hovedbeskjeftigelse for personen i en del av året.

3.8.2.2. Ukoplede forhold.

Vi deler nå de ukoplede arbeidstakerforhold i to grupper. I den ene gruppen har personene et koplet hovedarbeidsforhold, i den andre har personene et koplet biarbeidsforhold. Hovedarbeidsforhold er definert som i punkt 3.6.2 d.v.s. forhold som varer lengre enn 180 dager og omfatter mer enn 30 timer per uke. De øvrige kaller vi biarbeidsforhold.

Det er totalt 73.308 ukoplede arbeidstakerforhold for personer som har et koplet forhold. Om lag 2/3 av disse forholdene (49.478) tilhører personer med et koplet hovedarbeidsforhold. Resten (23.830) tilhører personer som har et koplet biarbeidsforhold.

Personer med koplede hovedarbeidsforhold

Vi ser først på forhold som tilhører personer med minst et koplet hovedarbeidsforhold.

Tabell 3.B.9. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter arbeidstid og varighet. Personen har minst ett koplet hovedarbeidsforhold. 1991.

Arbeidstid timer per uke	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
4-19	16.421	6.062	357	1.067	1.181	1.134	6.620
20-29	4.749	2.376	141	397	413	288	1.134
>30	28.299	15.476	1.091	2.992	2.775	1.720	4.245
Uoppgitt	9	2	0	0	1	0	6
I alt	49.478	23.916	1.589	4.456	4.370	3.142	12.005

Nærmere 90 % av disse ukoplede arbeidstakerforholdene er biarbeidsforhold som tilhører personer som allerede har et koplet hovedarbeidsforhold. Dette indikerer at de aller fleste av disse ukoplede forholdene

ikke er viktigste arbeidsforhold for de aktuelle personene. Manglende kopling spiller da mindre rolle når det gjelder å definere sysselsatte personer. Resonnementet gjelder i alle fall for sysselsatte i året. For sysselsatte på en gitt dato kan det vi her har definert som biarbeidsforhold likevel være viktigste jobb.

De resterende 12 % av de ukoplede arbeidstakerforholdene er hovedarbeidsforhold som tilhører personer som allerede har minst ett koplet hovedarbeidstakerforhold. Personen har altså flere enn et hovedarbeidsforhold slik vi her har definert dette. I denne gruppen må vi altså regne med at de ukoplede forholdene kan være personens viktigste arbeidsforhold.

Vi har undersøkt disse ukoplede hovedarbeidsforholdene nærmere. Forholdene er fordelt på arbeidsgivernummer og næring. De 20 arbeidsgivere med flest slike arbeidstakerforhold er en ganske inhomogen gruppe. Det var dog en tendens til en viss overvekt av arbeidsgivere innen næringene sjøfart og helsetjenester. Flere var store offentlige arbeidsgivere.

Personer med koplede biarbeidsforhold

Tabell 3.B.10. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO etter arbeidstid varighet. Personen har minst ett koplet biarbeidsforhold. 1991.

Arbeidstid	Dager per år						
	I alt	0-10	11-30	31-90	91-180	181-359	>359
timer per uke							
4-19	10.063	3.558	404	1.042	1.001	903	3.155
20-29	2.614	903	157	343	330	314	567
>30	11.149	2.891	846	1.688	1.611	1.831	2.282
Uoppgitt	4	0	0	0	0	0	4
I alt	23.830	7.352	1.407	3.073	2.942	3.048	6.008

Av tabellen ser vi at bare 17 % av de ukoplede forhold for personer med koplede biarbeidsforhold kan karakteriseres som hovedarbeidsforhold. Personene med disse forholdene har altså tilsynelatende et ukoplet forhold som sitt viktigste. Men det er ikke sikkert at det ukoplede hovedarbeidsforholdet er et faktisk arbeidsforhold. Siden forholdet ikke er koplet til LTO og personen har andre arbeidstakerforhold, er det sannsynlig at en del av disse skulle vært utmeldt av a/a-registeret.

3.8.2.3. Analyse på personnivå.

Hittil i dette avsnittet har arbeidstakerforhold vært enheten i undersøkelsen. Vi vil her analysere situasjonen med utgangspunkt i personene som de aktuelle forholdene tilhører.

Vi har gruppert personene etter om de har minst ett koplet hovedarbeidsforhold eller biarbeidsforhold og om de har minst ett ukoplet hovedarbeidsforhold eller biarbeidsforhold.

<u>Personer med både koplede og ukoplede arbeidstakerforhold</u>	
Personer med koplede hovedarbeidsforhold	47.350
Av dette:	
Personer med ukoplede hovedarbeidsforhold	5.519
Personer med koplede biarbeidsforhold	22.561
Av dette:	
<u>Personer med ukoplede hovedarbeidsforhold</u>	<u>3.754</u>
<u>I alt</u>	<u>69.911</u>

Bare om lag 8 % av de aktuelle personene har et ukoplede hovedarbeidsforhold i tillegg til et koplede hovedarbeidsforhold. Det er heller ikke mer enn om lag 5 % som har et koplede biarbeidsforhold og et ukoplede hovedarbeidsforhold.

En årsak til at personer samme år kan være registrert med et ukoplede hovedarbeidsforhold i tillegg til et koplede hovedarbeidsforhold, kan være at det ukoplede forholdet skulle vært utmeldt av a/a-registeret. Det er også mulig at dateringene av en av utmeldingene er noe upresise.

Generelt kan vi si at konklusjonene på personnivå er de samme som på arbeidsforholdsnivå. Det er altså personer med både koplede og ukoplede arbeidstakerforhold vi har sett på i dette avsnittet. De fleste koplede forhold er hovedarbeidsforhold. Det er få av personene med koplede hovedarbeidsforhold som også har ukoplede hovedarbeidsforhold. For personer med koplede biarbeidsforhold, er det de færreste som har ukoplede hovedarbeidsforhold. Vi kan ikke si mye om årsaken til at arbeidstakerforholdene ikke har kopling til lønnsforhold i LTO-registeret, men vi kan slå fast at for sysselsettingsstatistikk betyr de koplede arbeidstakerforholdene relativt mindre enn antallet skulle tilsi. De fleste av dem er nemlig biarbeidsforhold for personer med koplede hovedarbeidsforhold.

3. 9. Personer med ukoplede hovedarbeidsforhold i a/a-registeret og ukoplede lønnsforhold i LTO.

Vi har her sett nærmere på personer som har et ukoplede hovedarbeidsforhold i arbeidstakerregisteret slik det her er definert og samtidig et ukoplede lønnsforhold i LTO-registeret med beløp på 50 000 kr. eller mer. Gruppen består av 1 067 personer i alt. Det er nærliggende å tro at det da egentlig dreier seg om samme forhold i de to registrene, men at forskjellig arbeidsgivernummer er brukt. Forholdene har heller ikke blitt koplede sammen i vår ID-prosedyre.

De arbeidsgiverne som har flest slike forhold er undersøkt nærmere. Det dreier seg hovedsakelig om offentlige arbeidsgivere og bedrifter som har skiftet eier i løpet av året. For disse arbeidsgiverne burde kombinasjonene av arbeidsgivernummer i de to registre vært funnet ved hjelp av vår ID-prosedyre, men dette har ikke skjedd. F. eks. er Stortinget med i denne gruppen. Stortingsrepresentanter er ofte innmeldt hos sine tidligere arbeidsgivere, samtidig som de sitter på Stortinget og lønnes der. Men de ulike representantene vil bare rent tilfeldig ha samme "sivile" arbeidsgiver, noe som er en forutsetning for at forholdene skal bli koplede sammen i vår ID-prosedyre.

3. 10. Personer med ukopledede arbeidstakerforhold og LTO-forhold uten lønn.

Arbeidstakerforhold er i utgangspunktet bare forsøkt koplet mot lønnsforhold i LTO-registeret. Her vil vi også ta hensyn til om de aktuelle personene har et LTO-forhold som ikke gjelder lønn slik vi har definert det. At LTO-forholdene ikke gjelder lønn, innebærer i utgangspunktet at de ikke skal føre til innmelding i a/a-registeret. Hvis personen likevel er innmeldt, kan det være på grunnlag av andre LTO-forhold med lønn. Videre kan det hende at arbeidstakerforholdet skulle vært utmeldt, men ikke er det.

Det viser seg at 8 % (7 062) av de aktuelle forholdene tilhører personer med LTO-forhold uten lønn. Av disse igjen tilhører ca. halvparten (3.449) personer som har andre LTO-forhold med lønn.

Tabell 3.B.11. Arbeidstakerforhold uten kopling til lønnsforhold i LTO , men med kopling til LTO-forhold uten lønn. Beløpstype og størrelse. Personen har minst ett LTO-forhold med lønn. 1991.

	Beløpsstørrelse i tusen kr.:						I alt med beløp
	< 1	1-5	5-10	10-50	50-100	>100	
Beløpstype:							
Kontantlønn ellers	16	70	61	277	96	23	543
Frynser	238	224	64	286	31	2	845
Andre lønnsytelser	2	18	3	26	8	7	64
Trekkpl.bil/reisegodt.	6	5	2	4	1	0	18
Trekkfri bilgodt.	149	240	134	296	19	4	842
Trekkfri g.kost/overn.	131	206	103	137	16	5	598
Utbet. selvstendige	17	48	36	97	36	69	303
Annen trygd	1	1	1	6	0	0	9
Fradrag	88	99	13	9	0	0	209
Forskuddstrekk	144	285	203	440	70	32	1.144

I tabellen har vi delt inn beløpstypene i to grupper. Den første gruppen (øverste del av tabellen) er utbetalinger vi vil vente at er knyttet til et ansettelsesforhold. I utgangspunktet skulle disse personene altså hatt et lønnsforhold på samme arbeidsgivernummer. Når de ikke har det, kan forklaringen være at det i LTO-registeret er brukt forskjellig arbeidsgivernummer for selve lønnsbeløpet og tilleggssytelsene.

En annen mulighet er at noen av de LTO-koder vi har definert som tilleggssytelser burde vært definert som lønn og dermed gitt opphav til et lønnsforhold. Dette må vurderes nærmere ved seinere koplinger. Tabellen viser imidlertid at tallet på arbeidstakerforhold som på denne måten ville få kopling til et lønnsforhold i LTO-registeret, er heller beskjedent. For å få beløpstyper i den andre gruppen (nederste del av tabellen) er det ikke nødvendig å ha noe ansettelsesforhold. Det er dermed ikke rimelig å forvente at LTO-forhold med slike beløpstyper skal ha kopling til et arbeidstakerforhold.

3. 11. Oppsummering og konklusjoner

Vi har i dette kapittelet undersøkt arbeidstakerforhold i a/a-registeret uten kopling til lønnsforhold i LTO-registeret. Etter regelverket for de to registrene må manglende kopling av denne typen i all hovedsak skyldes kvalitetsproblem i ett eller begge registre.

Likningsregisteret inneholder pensjonsgivende inntekt som lønnstaker for hver person, og må regnes for å ha best kvalitet av de aktuelle registrene. Registeret har imidlertid ikke data for den enkelte jobb. Når det er uoverensstemmelser mellom a/a-registeret og LTO-registeret, vil vi bruke likningsregisteret som "fasit" for å finne hvilke av de to andre registrene som har feil opplysninger. Dette er enklest å gjøre for personer som ikke har noe lønnsforhold i LTO-registeret i det hele tatt. Forhold som tilhører slike personer er behandlet i del A av kapittelet.

Også for forhold som tilhører personer som har minst ett lønnsforhold i LTO-registeret, ville det vært mulig å bruke likningsregisteret for å anslå hvor stor del av uoverensstemmelsene som skyldes feil i hvert av de to registrene. Det ville da være nødvendig å aggregere alle LTO-beløp som gir pensjonsgivende inntekt som lønnstaker og sammenholde dette med det tilsvarende beløp i likningsregisteret. En slik aggregering var ikke tilgjengelig da datagrunnlaget for dette notatet ble laget. Likningsregisteret er derfor ikke nyttet i del B av dette kapittelet, men det er viktig at det blir gjort i seinere analyser.

A. Personer helt uten lønnsforhold i LTO-registeret

Hoveddelen av analysen er gjort for bosatte personer 16 - 72 år, men vi har også sett noe på forhold som tilhører personer utenfor denne gruppen. Blant disse er det særlig personer med D-nummer som skiller seg ut. Om lag 60 % av arbeidstakerforholdene som tilhører slike personer er uten kopling. Dette er ikke overraskende, da meldingsgangen til a/a-registeret for denne gruppen har vært svært dårlig (forbedret f.o.m. 1993).

I alt 43.000 personer i alderen 16 - 72 år har ukoplete arbeidstakerforhold (48.000 forhold). Av disse forholdene tilhører nær 15.000 personer helt uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i følge likningsregisteret. I tillegg er det om lag 1.800 forhold som tilhører personer som bare har pensjonsgivende inntekt fra dagpenger. Dette er altså personer som i følge likningsregisteret ikke har mottatt lønn, og vi må derfor anta at det i hovedsak dreier seg om arbeidstakerforhold som skulle vært meldt ut av a/a-registeret. Disse forholdene utgjør til sammen 35 % av alle de ukoplete arbeidstakerforholdene av denne typen (37 % av alle personer med ukoplete arbeidstakerforhold).

Drøyt 3 000 ukoplete arbeidstakerforhold tilhører personer som har all sin pensjonsgivende inntekt som lønnstaker fra sykepenger utbetalt fra trygdekontoret. Sykemeldte skal etter regelverket ikke meldes ut av arbeidstakerregisteret, men de skal heller ikke ha noe lønnsforhold i LTO-registeret siden de ikke har mottatt lønn fra arbeidsgiver. I dette tilfellet er det altså etter regelverket riktig at arbeidstakerforholdene skal være ukoplet. Disse forholdene nær 7 % av de ukoplete forholdene av denne typen i alt. I tillegg kommer drøyt 1.000 arbeidstakerforhold som tilhører personer som har all sin pensjonsgivende inntekt fra

dagpenger og sykepenger.

De resterende 27 000 forholdene tilhører personer som i følge likningsregisteret har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker fra et arbeidsforhold. Disse utgjør altså 56 % av alle ukoplede forhold av denne typen, og vi må anta at hovedforklaringen her er manglende eller ufullstendig innrapportering av LTO-oppgave.

Vi har også undersøkt nærmere hva som karakteriserer ukoplede arbeidstakerforhold av de ulike typene.

Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker

Vi har først sett på forhold som tilhører personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker, d.v.s. forhold som vi antar skulle vært utmeldt av arbeidstakerregisteret. Disse ukoplede forholdene er spredt på mange arbeidsgivere, og hver arbeidsgiver har få slike forhold. Dette tyder på at det dreier seg om små arbeidsgivere og /eller spredte arbeidstakerforhold som ikke er blitt utmeldt.

Næringsgruppen Fiske og fangst skiller seg klart ut med svært høy andel ukoplede forhold. Forklaringen ser imidlertid her ut til å være en annen enn manglende utmelding av a/a-registeret. Så godt som alle disse fiskerne er nemlig registrert med pensjonsgivende inntekt som selvstendige i likningsregisteret. Gruppen må undersøkes nærmere. Ellers er de næringer som er overrepresentert karakterisert av mye deltid og stor turn-over (jordbruk, lønt husarbeid, rengjøring, hotell- og restaurantdrift m.v.)

Vi ser ellers at kortvarige arbeidstakerforhold og deltidsforhold er overrepresentert. Videre har arbeidstakere over 67 år en klart høyere andel ukoplede forhold enn gjennomsnittet. Selvstendig næringsdrivende, alders- og uførepensjonister er også overrepresentert. Dette er grupper som mest sannsynlig ikke lenger er lønnstakere, og resultatene støtter altså opp under hovedhypotesen om at dette dreier seg om arbeidstakerforhold som skulle vært meldt ut av a/a-registeret.

Personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker

For denne gruppen antar vi at det dreier seg om manglende LTO-oppgaver. Vi har særlig sett på forhold som tilhører personer med mer enn 10 000 kr i pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. Om vi sammenlikner med gruppen ovenfor, er det også her tale om små arbeidsgivere og spredte arbeidsforhold, men de største arbeidsgiverne utgjør likevel en større andel av totalen.

Det er stort sett de samme næringsgruppene som er overrepresenterte her som for personer uten pensjonsgivende inntekt, men jordbruk og skogbruk ligger her under gjennomsnittet. Næringer med høy andel ukoplede forhold kjennetegnes ellers ved stor relativt andel arbeidstakere med mindre fast tilknytning til arbeidsgiveren. Eksempler er grafisk industri (trolig avisbud), forskning, interesseorganisasjoner og kulturell tjenesteyting.

Også for denne gruppen er selvstendige, eldre personer og trygdede noe overrepresentert, men i mindre grad enn for personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. Alt i alt ser det ut til at innrapporteringen av LTO-oppgaver er dårligst for personer med marginal tilknytning til arbeidsmarkedet. Men det ser likevel ut

til at fordelingen her er noe mer tilfeldig enn når det dreier seg om manglende utmelding av a/a-registeret.

B. Personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret.

Det finnes i alt 90 000 ukoplete arbeidstakerforhold som tilhører personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret. For denne gruppen har vi altså ikke brukt opplysninger om pensjonsgivende inntekt som lønnstaker fra likningsregisteret, og vi kan derfor ikke på samme måte som for gruppe A indikere om uoverensstemmelsene skyldes feil i a/a-registeret eller i LTO-registeret. I tillegg må vi for denne gruppen regne med at en god del av avviket skyldes at de to registrene har brukt ulikt arbeidsgivernummer for det som i realiteten er samme arbeidsforhold.

Fordelt på næring er primærnæringene, særlig jordbruk, og lønt husarbeid klart overrepresentert. Dette er næringer med mange kortvarige og mer tilfeldige arbeidsforhold. Særlig innen jordbruket har vi også sett en god del eksempler på ulik bruk av arbeidsgivernummer i de to registrene. Når vi bare ser på hovedarbeidsforhold (heltids forhold som har vart minst halve året), er det særlig fiskerinæringen som skiller seg ut med høy andel ukoplete arbeidstakerforhold.

Bare 16 % av de ukoplete arbeidstakerforholdene tilhører personer med kun ett arbeidstakerforhold, og 1/4 av disse er svært kortvarige (mindre enn 10 dager).

Hele 84 % av de ukoplete arbeidstakerforholdene tilhører altså personer med mer enn ett arbeidstakerforhold. De aller fleste av disse personene har også minst ett arbeidstakerforhold som er koplet. Om lag 2/3 av de ukoplete forholdene av denne typen tilhører personer med et koplet hovedarbeidsforhold. De fleste ukoplete forholdene er altså ikke personenes viktigste arbeidstakerforhold.

Vi har sett nærmere på personer med et ukoplet hovedarbeidsforhold i a/a-registeret og et ukoplet lønnsforhold i LTO-registeret med et beløp på minst 50 000 kr. Det er da grunn til å tro at det dreier seg om samme jobb som er registeret med forskjellig arbeidsgivernummer i de to registrene. Antallet personer i denne gruppen er imidlertid ikke mer enn drøyt 1 000, noe som skyldes at forhold av denne typen er blitt koplet sammen ved hjelp av vår ID-prosedyre .

Antallet ukoplete arbeidstakerforhold som tilhører personer med minst ett lønnsforhold i LTO-registeret er relativt høyt, men en hovedkonklusjon er at bare en liten andel av disse forholdene er personenes viktigste jobb. Manglende kopling spiller da mindre rolle når det gjelder å definere sysselsatte personer enn antallet forhold skulle tilsi, i alle fall for sysselsetting i løpet av året. For sysselsatte på et gitt tidspunkt kan disse forholdene likevel være personenes viktigste.

Kapittel 4. Lønnsforhold uten kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret

4. 1. Innledning

I dette kapittelet skal vi se nærmere på lønnsforhold i LTO-registeret som mangler kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Selv om begge registrene har arbeidsforhold som enhet, er det likevel viktige forskjeller i omfanget av de to registrene. Riktignok skal de aller fleste arbeidstakerforhold som er meldepliktige til a/a-registeret også være registrerte i LTO. Men motsatt er det en god del lønnsforhold i LTO som ikke er meldepliktige til a/a-registeret. Dette kan skyldes flere faktorer:

- Typen av utbetaling (f.eks. forhold som ikke medfører arbeidsgiveransvar).
- Størrelsen av utbetalingen (under minstegrensen for registrering i a/a-registeret).
- Tidspunktet for utbetalingen (f.eks. feriepengene utbetalt året etter).

I tillegg må vi regne med at det er kvalitetsproblemer i hvert av registrene og at det kan være brukt forskjellig arbeidsgivernummer i registrene for det som faktisk er samme arbeidsforhold.

I alt har drøyt 43 % av lønnsforholdene i LTO ikke fått kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Ved hjelp av ID-prosedyren (se kapittel 2) har vi fått koplet en del forhold der ulikt arbeidsgivernummer er brukt, og andelen ukoplete lønnsforhold kommer da ned i 40 %.

Vi vil i også i dette kapittelet dele de ukoplete forholdene inn i to grupper:

- A. Den aktuelle person har ikke noe arbeidstakerforhold.
- B. Den aktuelle personen har et eller flere arbeidstakerforhold.

I gruppe A har kopling ikke funnet sted fordi personen ikke finnes i arbeidstakerregisteret. Vi kan da se bort fra muligheten av at det er brukt forskjellig arbeidsgivernummer i de to registrene. I tilfelle B finnes personen i arbeidstakerregisteret, men arbeidsgivernummeret finnes ikke igjen. For begge grupper vil vi forsøke å angi hvor stor del av avvikene som skyldes begrepsmessige forskjeller og hvor stor del som skyldes kvalitetsproblemer i registrene.

A. PERSONEN ER HELT UTEN ARBEIDSTAKERFORHOLD I A/A-REGISTERET.

De ukoplete lønnsforhold fra LTO i denne gruppen har ikke fått kopling til arbeidstakerforhold fordi personen ikke finnes i a/a-registeret. Vi kan her se bort fra muligheten for at avvikene skyldes ulik bruk av arbeidsgivernummer. Vi skal i det følgende forsøke å finne ut hvor mange forhold som er ukoplet på grunn av begrepsmessige forskjeller og hvor mange som skyldes kvalitetsproblemer.

4. 2. Fordeling på hovedgrupper

Det finnes 625.755 lønnsforhold uten kopling til a/a-registeret for personer som ikke finnes i a/a-registeret. Disse lønnsforholdene utgjør drøyt 17 % av alle lønnsforhold i LTO-registeret totalt. Det er 8.412 av disse lønnsforhold som har D-nummer.

4. 2. 1 Pensjonsgivende inntekt som lønnstaker

I kapittel 3 undersøkte vi ukoplete arbeidstakerforhold og brukte da pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i likningsregisteret som en viktig kilde til å skille mellom feil i hver av de to registrene. Når vi her undersøker ukoplete lønnsforhold, får ikke likningsregisteret samme "fasit"-funksjonen. Om det er avvik mellom LTO-registeret og likningsregisteret, sier dette ikke nødvendigvis så mye om manglende innmelding i a/a-registeret. Men en sammenlikning av lønnsbeløp i LTO-registeret og pensjonsgivende inntekt kan si noe om kvaliteten på LTO-registeret. Vi har derfor også her valgt å gjøre en inndeling etter om personene har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker eller ikke. I dette kapitlet har vi likevel lagt større vekt på andre kjennemerker, da særlig størrelsen på lønnsbeløpet.

En fordeling av lønnsforholdene etter om personene de tilhører har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker eller ikke, gir følgende:

<u>Inntekt</u>	<u>Forhold</u>	<u>Personer</u>
Med pensjonsgivende inntekt	523.557	341.898
<u>Uten pensjonsgivende inntekt</u>	<u>102.198</u>	<u>87.581</u>
<u>Totalt</u>	<u>625.755</u>	<u>429.479</u>

Vi ser ikke uventet at ca. 84 % av lønnsforholdene tilhører personer med pensjonsgivende inntekt fra likningsregisteret. Tilsvarende andel av personene er ca. 80 %. Dette innebærer altså at det er 20 % av personene med lønn i følge LTO som ikke har pensjonsgivende lønnsinntekt. Vi skal se nærmere på hver av disse gruppene nedenfor.

4. 2. 2 Lønnsintervall

Vi har fordelt lønnsforholdene på ulike lønnsintervall:

<u>Lønnsintervall</u>	<u>Antall lønnsforhold</u>
< 5.000	323.900
5.001-50.000	253.155
<u>> 50.000</u>	<u>48.700</u>
<u>Totalt</u>	<u>625.755</u>

De ukoplete lønnsforholdene har for en stor del små lønnsbeløp. Over halvparten av dem har utbetaling for lønn som er mindre enn 5.000 kr. Vi må regne med at disse i de fleste tilfeller ikke representerer arbeidsforhold som skal medføre innmelding i a/a-registeret.

Under 10 % har lønn på mer enn 50.000 kr. Sannsynligvis representerer disse arbeidsforhold som skulle vært innmeldt i arbeidstakerregisteret. Denne andelen ukoplede lønnsforhold skyldes dermed manglende innmelding fra arbeidsgiverens side.

4. 2. 3 Kjennemerker ved arbeidsgiverne.

De ukoplede lønnsforhold er koplet til arbeidsgiverregisteret for å få opplysninger om næring. Vi har deretter fordelt lønnsforholdene på næring. Av de 625.755 lønnsforholdene har 30.877 (ca. 5 %) ikke fått kopling til arbeidsgiverregisteret via arbeidsgivernummeret.

Det må presiseres at denne næringsfordelingen er noe usikker siden det kun er opplysninger om arbeidsgivernummer på foretaksnivå (8-siffer) i LTO-registeret. Da kan vi få effekten at relativt flere lønnsforhold tilknyttes foretakets næring (hovedarbeidsgiver med undernummer=000) i stedet for i næringen til bedriften hvor personen jobber, som har ett undernummer ulikt 000. F. eks. vil dette kunne gi en noe høy andel for næring 91 - Offentlig administrasjon.

Det er også en usikkerheten forbundet med at en del av de ukoplede lønnsforholdene ikke har fått tilkoplet næringsopplysninger fra arbeidsgiverregisteret. Det må forutsettes at de forholdene som ikke har fått tilkoplet næringsopplysninger ikke hoper seg opp på enkelte næringer slik at dette fører til skjevheter.

Tabell 4.A.1. Lønnsforhold for personer uten arbeidstakerforhold etter næring. 1991.

Næring	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros.av arbeidstak. i alt ¹
11	Jordbruk	51.985 238,8
12	Skogbruk	2.589 77,1
13	Fiske	4.656 93,0
2	Oljeutv.og bergv.	1.866 8,7
31	Næringm. drikkev.	21.403 40,4
32,33	Tekstil,trevarer	7.838 22,6
34	Treforedl,grafisk	22.013 47,1
35,36,37	Kjemisk,mineral,metall	6.740 12,6
38	Verksted	13.917 13,9
39	Industri ellers	922 25,5
41	Kraftforsyning	3.881 19,7
42	Vannforsyning	496 81,3
5	Bygg og anlegg	23.105 22,2
61	Engroshandel	27.223 25,6
62	Detaljhandel	43.110 29,4
63	Hotell-,rest.drift	24.480 46,9
71	Transport mm	22.283 27,3
72	Post og tele	1.930 4,4
81	Bank og finans	8.290 20,3
82	Forsikring	3.816 28,1
83	Forr.messig.tj.yting	32.822 39,2
91	Off.adm.mm	153.511 107,6
92	Renovasjon mm	4.065 25,2
931,932	Undervisning,forskn.	25.898 18,1
933	Helsetj.	18.987 11,0
934	Sosiale tj.	10.674 11,1
935	Interesse.org.	6.146 87,1
939	Ideelle og kultur. org.	6.165 72,2
94	Kult.tj.yting.mm	15.318 77,2
951,952	Rep., vaskerier mm	3.155 16,0
953	Lønt husarbeid	606 32,8
959	Pers.tj.yt.ellers	2.863 30,4
Uoppgitt		20.632 137,9
I alt		594.878 35,3

¹ Antall arbeidstakere i alt er hentet fra situasjonsfiler for 2. kvartal 1991. De er kun tatt med for at det skal være mulig å sammenlikne omfanget av ukoplede lønnsforhold mellom næringsgruppene. Dette sammenlikningsgrunnlaget benyttes i alle næringstabellene i dette kapitlet.

En del næringer har en stor andel ukoplede lønnsforhold i LTO for personer som ikke er registrert i a/a-registeret. Disse næringene er særlig jordbruk, fiske, vannforsyning, off. administrasjon, interesseorganisasjoner, kulturell tjenesteyting, ideelle- og kulturelle organisasjoner.

Vi har også skilt ut lønnsforhold med lønn på mer enn 50.000 kr og fordelt disse på næring. Disse lønnsforholdene ville vi forventet å finne igjen som innmeldte arbeidstakerforhold i a/a-registeret. De

næringene som da er relativt overrepresenterte er fiske og fangst, hotell og restaurant, transport og lager, offentlig administrasjon og kulturell tjenesteyting.

Videre har vi skilt ut lønnsforhold med lønn på under 5.000 kr. og fordelt disse på næring. Disse lønnsforholdene kan ikke antas å være omfattende nok til å innmeldes i a/a-registeret. De næringene som da er relativt overrepresenterte er særlig alle primærnæringer, treforedling og grafisk (trolig avisbud), vannforsyning, offentlig administrasjon og kulturell tjenesteyting.

Vi har også fordelt lønnsforholdene på ulike arbeidsgivere. Arbeidsgiverne er deretter fordelt etter antall lønnsforhold per arbeidsgiver. Dette er satt opp i følgende tabell:

Tabell 4.A.2. Arbeidsgivere etter antall lønnsforhold i LTO uten kopling til arbeidstakerforhold. Personen har ikke arbeidstakerforhold. 1991.

Antall forhold	Arbeidsgivere	
	Antall	Kumulativ %
1	47.094	46
2	20.761	65
3-5	20.600	85
6-10	7.811	92
11-25	4.434	97
26-50	1.234	98
51-100	655	99
> 100	772	100
Totalt	103.361	100

Vi ser at nesten halvparten av arbeidsgiverne har kun ett ukoplet lønnsforhold. 85 % av arbeidsgiverne har mindre enn 6 slike forhold. Det er altså spredt på mange arbeidsgivere. 103.361 utgjør langt over halvparten av alle aktive arbeidsgivere som finnes totalt.

Vi har undersøkt et tilfeldig utvalg av arbeidsgiverne med få (< 6) ukoplede lønnsforhold. Dette viste seg å være hovedsakelig gårdsbruk, dagligvarehandel og engroshandel, databedrifter og generelt småbedrifter. Mange av disse arbeidsgiverne hadde få ansatte totalt. For noen av disse arbeidsgiverne er inntrykket at ingen av de ansatte er innmeldt i a/a-registeret. Dette kan tyde på at meldetilbøyeligheten er dårligere for en del små bedrifter. Vi kan på den annen side ikke se bort fra at små bedrifter har en del ansatte med mindre omfattende arbeidsforhold slik at de ikke skal meldes inn i a/a-registeret.

Vi har også tatt et utvalg av arbeidsgivere med flere enn 100 ukoplede lønnsforhold fra gruppe A. Det viser seg at dette i all hovedsak dreier seg om kommunale arbeidsgivere. Det var også noen arbeidsgivere innen bank og forsikringsvirksomhet. Det er, særlig innen forsikring, trolig relativt mange lønsmottakere som har et slikt arbeidsforhold at det befinner seg i grenseland for innmelding (agenter m.v.). Dette gjelder også kommunal virksomhet (kommunestyrerepresentanter, fosterforeldre m.v.).

4. 3. Personer med pensjonsgivende lønnsinntekt.

Vi undersøker her ukopledede lønnsforhold for personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstakere i følge likningsregisteret. For denne gruppen kan vi langt på vei se bort fra at lønnsbeløpet er feilaktig innberettet til LTO-registeret.

4. 3. 1. Varighet og lønnsintervall

Dette er i alt 523.557 ukopledede lønnsforhold for 341.898 personer som har pensjonsgivende lønnsinntekt. Vi har fordelt disse etter beløpsintervall og om lønnsforholdet varer hele året eller ikke.

Tabell 4.A.3. Ukopledede lønnsforhold for personer med pensjonsgivende lønnsinntekt fordelt etter lønn og om lønnsforholdet varer hele året eller ikke. Personen har ikke arbeidstakerforhold. 1991.

Lønnsintervall fra LTO	Varighet		Totalt
	Hele året	Del av året	
0-500	22.888	16.329	39.217
501-1.000	28.732	23.180	51.912
1.001-2.000	34.224	29.289	63.513
2.001-5.000	52.633	45.677	98.310
5.001-10.000	45.672	37.849	83.521
10.001-50.000	81.638	59.842	141.480
50.001-100.000	14.881	9.062	23.943
100.001-200.000	13.185	2.615	15.800
> 200.000	5.587	274	5.861
Totalt	299.440	224.117	523.557

Av denne tabellen ser vi at over halvparten (57 %) av disse lønnsforholdene varer hele året. Det må her presiseres at pga. utfyllingsrutinen i LTO vil det være en overrepresentasjon av lønnsforhold som registreres med varighet lik hele året.

Nesten halvparten av lønnsforholdene har en lønn < 5.000 kroner. Lønnen er så lav at det ikke er sannsynlig å finne disse lønnsforholdene igjen som arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

Kun 4 % av forholdene har en lønn på over 100.000 kroner. Dette er lønnsforhold som vi i hovedsak vil vente skulle vært innmeldt i a/a-registeret.

Hovedinntrykket er altså at de fleste ukopledede lønnsforholdene ikke er av en omfattende karakter og gir en mindre lønnsutbetaling.

4.3.2. Kjennemerker ved arbeidsgiverne.

Arbeidsgiverne med flest lønnsforhold med spesielt høy og spesielt lav lønnsinntekt er undersøkt nærmere. Vi undersøkte de 30 arbeidsgiverne med flest lønnsforhold med lønn < 1.000 kroner. Antall lønnsforhold for disse arbeidsgiverne utgjorde ca.11,5 % av alle lønnsforhold for arbeidsgivere med slike lønnsforhold.

Type arbeidsgiver	Antall arb.g.	Antall forhold
Kommuner/Fylker	10	3.505
Skattefogder	9	2.753
Andre offentlige	6	2.551
Fylkeskasserere	3	1.009
Transport/Distrib.tj.	1	392
Aviser	1	264
Total	30	10.474

De arbeidsgiverne med flest ukoplede lønnsforhold med lav lønn (< 1.000) er hovedsakelig offentlige arbeidsgivere; fylker, kommuner, skattefogder, universitet og generelt store offentlige arbeidsgivere. Aviser var også godt representert. Dette er arbeidsgivere med mange lønsmottakere med lave lønnsbeløp som tyder på at arbeidsforholdet ikke er omfattende nok til å innmeldes i a/a-registeret.

Vi har også undersøkt arbeidsgivere med flest lønnsforhold med høy lønn (> 100.000). Vi har igjen tatt for oss de 30 arbeidsgiverne med flest lønnsforhold med så høy lønn. Antall lønnsforhold for disse arbeidsgiverne utgjør 25 % av alle slike lønnsforhold. Følgende grupper av arbeidsgivere fantes her:

Type arbeidsgiver	Antall arb.g.	Antall forhold
Andre offentlige	6	1.792
Kommuner/Fylker	7	1.531
Andre private	5	594
Sykehus	4	507
Militære	4	443
Skattefogder	2	361
Banker	2	196
Totalt	30	5.424

De arbeidsgivere med flest lønnsforhold med høy lønn (> 100.000) utgjør en forholdsvis uensartet gruppe. I tillegg til kommunale og andre offentlig arbeidsgivere var det her også en del private arbeidsgivere. Banker, flyselskap, vaktelskap og store industribedrifter er godt representert. Av de offentlige var sykehus og militære arbeidsgivere fremtredende. Dette er for en del arbeidsgivere med mange deltidsansatte, vikarer osv. Vi kan heller ikke se bort fra at det her finnes arbeidsgivere med for dårlige rutiner for innmelding til a/a-registeret.

4. 4. Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Vi undersøker denne gruppen av ukoplede lønnsforhold nærmere. Personene med disse lønnsforhold har ikke pensjonsgivende inntekt. Det er dermed noe usikkert om lønnsforholdet i LTO-registeret er korrekt. Vi må her imidlertid være klar over at det ikke er skilt mellom personer som står i likningsregisteret uten pensjonsgivende inntekt og personer som ikke finnes i likningsregisteret i det hele tatt. Det er grunn til å tro at en god del av dette avviket mellom LTO-registeret og likningsregisteret skyldes innberetning av lønn til LTO på personer som ikke er skattepliktige til Norge.

Det finnes i alt 102.198 forhold for 87.581 personer som ikke har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker. Vi har også fordelt disse etter beløpsintervall og om lønnsforholdet varer hele året eller ikke.

4. 4. 1. Varighet og lønnsintervall

Tabell 4.A.4. Ukoplede lønnsforhold for personer uten pensjonsgivende lønnsinntekt etter lønn og om lønnsforholdet varer hele året eller ikke. Personen har ikke arbeidstakerforhold. 1991.

Lønnsintervall fra LTO	Varighet		
	Hele året	Del av året	Totalt
0-500	9.968	6.666	16.634
501-1.000	8.269	7.559	15.828
1.001-2.000	8.668	7.918	16.586
2.001-5.000	11.287	9.081	20.368
5.001-10.000	8.133	5.248	13.381
10.001-50.000	9.426	5.949	15.375
50.001-100.000	921	775	1.696
100.001-200.000	855	456	1.311
> 200.000	797	222	1.019
Totalt	58.324	43.874	102.198

Av denne tabellen ser vi at over halvparten (57 %) av disse lønnsforholdene varer hele året. Det må her presiseres at pga. utfyllingsprosedyren i LTO vil det være en overrepresentasjon av lønnsforhold som registreres med varighet lik hele året.

Hele 68 % har lønn på 5.000 kroner eller mindre. Dette kan være lønnsbeløp som ikke regnes som pensjonsgivende inntekt, men dette må undersøkes nærmere. Det er uansett så lavt beløp at vi sannsynligvis ikke kan forventes å gjenfinne disse som arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

Det er bare drøyt 2 % av disse lønnsforholdene som har en lønn > 100.000 kroner per år. Siden personen ikke er registrert med pensjonsgivende inntekt og heller ikke er registrert i a/a-registeret, er det nærliggende å tro at det er feil i LTO. Eventuelt kan det være utlendinger eller nordmenn som jobber i utlandet. Det er

mulig at disse ikke opptjener pensjonsgivende inntekt selv om de får lønn ifølge LTO.

Vi kan selvsagt heller ikke utelukke feil i a/a-registeret. Meldingsgangen for utenlandske arbeidsgivere har fram til 1993 vært svært dårlig.

4. 4. 2. Kjennemerker ved arbeidsgiverne.

Arbeidsgiverne med flest lønnsforhold med spesielt høy og spesielt lav lønnsinntekt er her igjen undersøkt nærmere. Vi undersøkte de 30 arbeidsgivere med flest lønnsforhold med lønn < 1.000 kroner. Antall lønnsforhold tilknyttet disse arbeidsgiverne utgjorde ca.15 % av alle slike lønnsforhold.

Type arbeidsgiver	Antall arb.g.	Antall forhold
Aviser	6	1.409
Andre offentlige	5	1.006
Kommuner/Fylker	7	879
Transport/Distrib.tj.	4	801
Skattefogder	4	376
Fylkeskasserere	2	337
Andre private	2	156
Totalt	30	4.964

De arbeidsgiverne med flest lønnsforhold med lav lønn (< 1.000) utgjør en ganske uensartet gruppe. I tillegg til de vanlige offentlige arbeidsgiverne ser vi her en god del aviser. Vi regner med at en del avisbud og freelancejournalister/artikkelforfattere inngår her.

Vi har også undersøkt de arbeidsgivere med flest lønnsforhold med høy lønn (> 100.000). Vi har igjen tatt for oss de 30 arbeidsgiverne med flest lønnsforhold med så høy lønn. Disse utgjør drøyt 40 % av alle arbeidsgivere med den typen lønnsforhold vi ser på her. Følgende grupper av arbeidsgivere fantes her:

Type arbeidsgiver	Antall arb.g.	Antall forhold
Utenriks sjøfart	9	253
Hjelpeorg. i utlandet	3	215
Intern. oljeselskap	5	179
Oljeboring	5	167
Skattefogder	1	60
Teknisk tj.yting	4	58
Sykehus	2	39
Andre	1	16
Totalt	30	987

Dette er arbeidsgivere som har en del utlendinger på sine lønningslister. Disse ansatte står sannsynligvis uten pensjonsgivende inntekt. For eksempel er utenlandske arbeidstakere i internasjonale organisasjoner med sete i Norge unntatt meldeplikt til a/a-registeret. Det er mulig at det innrapporteres LTO-oppgaver for en del av disse personene.

For ansatte som forlater landet i mer enn 12 måneder skal det gis særskilt melding til a/a-registeret. Det er mulig at slike personer da ikke lenger er innmeldt i a/a-registeret, men at det likevel innrapporteres LTO-oppgaver for disse.

Videre er det oppgaveplikt for utenlandske lønsmottakere som arbeider på norsk sokkel. Innmeldingen av disse til a/a-registeret er dårlig. Dette kan være grunnen til at LTO-oppgaver for disse personene ikke gjenfinnes som arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

Det er sannsynlig at en del av utlendingene har D-nummer istedenfor fødselsnummer (D-nummer tildeles utlendinger med arbeid i Norge). Dette gjør det enda mer usikkert om de kan finnes igjen på samme nummer i et annet register selv om de skulle være registrert der. I kap. 5 finner vi at andelen oppgaver med D-nummer er relativt stor i næringer hvor disse arbeidsgiverne finnes.

Det er åpenbart at utlendinger som arbeider i Norge enten til sjøs, på norsk sokkel eller på land ofte kan ligge i grenseland for innmelding til a/a-registeret. I de tilfelle det innrapporteres LTO-oppgave for disse personene, vil vi ikke få kopling i de to registrene. Tilsvarende kan gjelde for nordmenn som midlertidig arbeider i utlandet. Det vil opplagt være grunnlag for ytterligere undersøkelser av dette.

B. PERSONER MED ARBEIDSTAKERFORHOLD I A/A-REGISTERET.

4. 5. Omfang og fordeling på hovedgrupper

4. 5. 1. Omfang.

Det er i alt 827.463 ukoplede lønnsforhold fra LTO-registeret for personer som finnes i a/a-registeret. De utgjør ca. 23 % av alle lønnsforhold fra LTO totalt. Alle disse har gyldig fødselsnummer. Bare 1.094 av disse har D-nummer. Endringsoppgaver utgjør ca. 1 % (8.915) av disse lønnsforholdene. Endringsoppgaver er oppgaver som ettersendes som endringer til tidligere innsendte oppgaver. Vi skal nedenfor undersøke alle disse ukoplede lønnsforhold.

4. 5. 2. Pensjonsgivende inntekt.

I del A av dette kapitlet benyttet vi pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i likningsregisteret som en indikator på om avvik mellom registrene skyldes feil i a/a-registeret eller LTO-registeret.

For personer som har arbeidstakerforhold, er det ikke like enkelt å bruke likningsregisteret som indikator. Det kan likevel antydes hvordan det kan være mulig å benytte seg av dette i senere undersøkelser. Det kan f.eks. gi visse indikasjoner på om det mangler innmelding i a/a-registeret. Hvis personen har høy lønn fra LTO og høy pensjonsgivende inntekt, samtidig som han f.eks. har et kortvarig arbeidstakerforhold, kan dette tyde på at det skulle vært ytterligere ett arbeidstakerforhold som ikke er innmeldt.

4. 5. 3. Varighet og lønnsintervall.

De ukoblede lønnsforholdene er fordelt på lønnsintervall etter om de varer hele året eller ikke. Dette gav oss følgende resultat:

Tabell 4.B.1. Lønnsforhold uten kopling fordelt på koder for ansatt hele året og intervall for lønnsbeløp. Personen har arbeidstakerforhold. 1991.

Lønn/ Ansatt hele året	I alt	0-1.000	1.001- 2.000	2.001- 3.000	3.001- 5.000	5.001- 10.000	10.001- 50.000	50.001- 100.000	> 100. 000
Hele året	452296	109092	65.450	39.852	53.914	69.773	95.348	12.174	6.693
Del av året	375167	88.064	57.005	35.272	45.306	58.517	76.264	10.810	3.929
Totalt	827463	197156	122455	75.124	99.220	128290	171612	22.984	10.622

Vi ser av denne tabellen at ca. 55 % av lønnsforholdene har registrert varighet hele året. Det må også her presiseres at det sannsynligvis forekommer en overregistrering av perioder med varighet hele året pga. registreringsrutinen i LTO.

Disse to gruppene av lønnsforhold er hver for seg fordelt på lønnsintervaller. Vi ser at en god del av forholdene har små lønnsbeløp. Ca. 24 % av alle lønnsforhold har lønn på 1.000 kroner eller mindre per år. Tilsvarende har ca. 60 % lønn på 5.000 kroner eller mindre. Vi må kunne anta at de fleste av disse ikke er omfattende nok til at arbeidsforholdet skulle vært innmeldt i a/a-registeret.

Det er bare drøyt 3 % av forholdene som har større lønnsbeløp enn 50.000 kr. Disse lønnsforhold skulle man forvente å finne igjen som arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Grunnen til manglende kopling må hovedsakelig enten være at det er brukt ulikt arbeidsgivernummer i de to registre eller at det mangler innmelding i a/a-registeret.

4.5.4. Antall og type forhold for den enkelte person.

De ukoblede lønnsforholdene er fordelt etter antall lønns- og arbeidstakerforhold per person. Dette er fremstilt i tabellen:

Type person	Antall forhold
Personen har ett LTO- og ett a/a-forhold	8.897
Personen har ett LTO- og flere a/a-forhold	568
Personen har flere LTO- og ett a/a-forhold	620.933
Personen har fler LTO- og fler a/a-forhold	197.065
Totalt antall LTO-forhold	827.463

Vi kan se av tabellen at 75 % (620.933) av de ukoplede forholdene tilhører personer med flere lønnsforhold fra LTO og kun ett arbeidstakerforhold fra a/a-registeret. Ingen lønnsforhold for samme person kommer fra den samme arbeidsgiveren. For personer med flere lønnsforhold og kun ett arbeidstakerforhold er det sannsynlig at mange av disse lønnsforholdene ikke utgjør så omfattende arbeidsforhold at de skal meldes inn i a/a-registeret.

Ca. 24 % av de ukoplede forholdene tilhører personer med flere forhold fra hvert register. Bare drøyt 1 % av lønnsforholdene tilhører personer som kun har ett forhold fra hvert av registrene.

4.5.5. Kjennemerker ved arbeidsgiverne

Lønnsforholdene er fordelt på arbeidsgivernummer. Arbeidsgiverne er fordelt etter antall forhold per arbeidsgiver i følgende tabell:

Tabell 4.B.2. Arbeidsgivere etter antall lønnsforhold i LTO uten kopling til arbeidstakerforhold. Personen har arbeidstakerforhold. 1991.

Antall forhold	Arbeidsgivere	
	Antall	Kumulativ %
1	44.131	43
2	19.368	62
3-5	21.316	83
6-10	9.137	92
11-25	5.190	97
26-50	1.662	98
51-100	787	99
> 100	1.035	100
Totalt	102.626	100

De ukoplede forholdene er fordelt på mange arbeidsgivere. Dette tyder på at det i stor grad dreier om små arbeidsgivere og/eller spredte lønnsforhold som ikke har kopling.

Det er likevel en del arbeidsgivere som har flere ukoplede forhold. Dette betyr at for en del arbeidsgivere har mange lønnsforhold ikke fått kopling. Dette kan komme av at de i stor grad er offentlige arbeidsgivere som bruker ulikt arbeidsgivernummer i de to registre.

Vi har studert de 30 arbeidsgivere med flest ukoplede lønnsforhold. Disse har ca.12 % av alle ukoplede forhold. Dette dreide seg stort sett om offentlige arbeidsgivere. Vi kan gruppere dem som følger:

Type arbeidsgiver	Antall arb.g.	Antall forhold
Skattefogder	9	26.658
Kommunale	4	15.858
Undervisning	4	14.830
Militære	3	14.815
Andre offentlige	3	13.137
Fylkeskommunale ellers	4	9.550
Fylkeskasserere	2	5.023
Private	1	2.128
Totalt	30	101.999

En fjerdedel av disse lønnsforholdene kommer fra skattefogder. Denne høye andelen må sees i sammenheng med at skattefogder forestår lønnsutbetalinger for statsansatte generelt, og at det da er skattefogdens arbeidsgivernummer som nyttes i LTO-registeret. Det er ellers ikke så overraskende at det særlig er offentlige arbeidsgivere som peker seg ut, da disse ofte benytter ulikt arbeidsgivernummer i de to registre. De mest omfattende kombinasjoner av arbeidsgivernummer i de to registre har vi avdekket via ID-prosedyren, men det vil fremdeles gjenstå en del slike kombinasjoner som vi ikke har funnet. Det er hovedsakelig dette som gjør at det fremdeles gjenstår så mange offentlige arbeidsgivere med ukoplete lønnsforhold.

Det er likevel ikke sikkert at manglende kopling kun skyldes bruk av ulike arbeidsgivernummer. Det er sannsynlig at en del av lønnsforholdene ikke er så omfattende at arbeidsforholdet skulle vært innmeldt til a/a-registeret. For spesielt å se hva slags lønnsforhold dette dreier seg om, har vi undersøkt de med små lønnsbeløp nærmere. Vi har fordelt de ukoplete forholdene med små beløp for lønn (< 5.000 kr) på ulike arbeidsgivere. De 30 av disse med flest forhold ble også her undersøkt. Disse omfattet i noe større grad private arbeidsgivere som f.eks. medieforetak og forsikringsforetak. Dette er arbeidsgivere som benytter seg av arbeidskraft med en løs tilknytning til arbeidsgiveren, f.eks. takstmenn og agenter innen forsikring og freelance-journalister i aviser. I tillegg kommer det en del utbetalinger til HV-personell inn her. Disse har normalt bare en til to ukers tjeneste per år. Generelt karakteriseres gruppen av personer som utfører små og kortvarige oppdrag som gir en liten total lønnsutbetaling. Det er sannsynlig at disse lønnsforholdene ikke representerer arbeidsforhold som er omfattende nok til at de ifølge regelverket skulle vært innmeldt i a/a-registeret, eventuelt at innmeldingsrutinene for slike kortvarige arbeidsforhold kan være dårlig.

De ukoplete lønnsforhold er koplet til arbeidsgiverregisteret for å få opplysninger om næring. Av de 827.463 lønnsforholdene har ca. 94 % (779.271) fått tilkoplet næringsopplysninger. Vi har fordelt de ukoplete lønnsforholdene på næring. Vi må også her presisere at næringsfordelingen av ukoplete lønnsforhold fra LTO er noe usikker pga. at det er fordelt på foretaksnæring (8-siffer arbeidsgivernummer).

Tabell 4.B.3. Lønnsforhold uten kopling til arbeidstakerregisteret, men med kopling til arbeidsgiverregisteret etter næring. Personen har arbeidstakerforhold. 1991.

Næring	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros.av arbeidstak. i alt
11 Jordbruk	28.824	132,4
12 Skogbruk	1.821	54,2
13 Fiske	4.016	80,3
2 Oljeutv.og bergv.	21.765	9,1
31 Næringm. drikkev.	15.010	28,4
32,33 Tekstil,trevarer	6.564	18,9
34 Treforedl,grafisk	27.333	58,4
35,36,37 Kjemisk,mineral,metall	6.858	12,8
38 Verksted	15.607	15,6
39 Industri ellers	681	18,9
41 Kraftforsyning	5.036	25,5
42 Vannforsyning	837	137,2
5 Bygg og anlegg	26.894	26,0
61 Engroshandel	28.167	26,5
62 Detaljhandel	38.412	26,2
63 Hotell-,rest.drift	29.153	55,8
71 Transport mm	31.479	38,6
72 Post og tele	1.472	3,3
81 Bank og finans	13.776	33,7
82 Forsikring	6.309	46,5
83 Forr.messig.tj.yting	53.141	63,5
91 Off.adm.mm	244.344	171,3
92 Renovasjon mm	5.260	32,6
931,932 Underv. forskn.	55.373	38,7
933 Helsetj.	28.127	16,4
934 Sosiale tj.	15.205	15,8
935 Interesse.org.	22.632	320,5
939 Ideelle og kultur. org.	9.936	116,4
94 Kult.tj.yting.mm	24.674	124,3
951,952 Rep., vaskerier mm	3.198	17,4
953 Lønt husarbeid	499	27,0
959 Pers.tj.yt.ellers	3.633	38,5
Uoppgitt	21.297	142,3
I alt	779.271	46 %

De næringene som her peker seg ut med en stor andel ukoplede lønnsforhold er jordbruk, vannforsyning, offentlig administrasjon, interesseorganisasjoner, ideelle og kulturelle organisasjoner og kulturell tjenesteyting. Dette er ikke overraskende. Dette er næringer hvor det for samme arbeidsgiver benyttes ulikt arbeidsgivernummer i de to registre (eks. offentlig adm.) og hvor det finnes mange arbeidstakere med kort og sporadisk tilknytning til arbeidsgiveren og hvor innmeldingen til a/a-registeret er mangelfull (eks. jordbruk og diverse organisasjoner). Det er også næringer med arbeidsgivere hvor mange lønnstakere mottar liten lønn og dermed utgjør det ikke arbeidsforhold som er meldepliktig til a/a-registeret.

4. 6. Personer med og uten koplede lønnsforhold

Vi skal her dele massen av ukoplede lønnsforhold inn i to grupper: En del for personer som ikke har noen koplede lønnsforhold, en annen for personer som har koplede lønnsforhold. På denne måten vil vi finne ut noe om betydningen av de ukoplede lønnsforholdene for disse personene. Vi vil forvente at de ukoplede lønnsforhold for personer med andre koplede lønnsforhold, ikke er av så stort omfang som de koplede lønnsforholdene. Dette skyldes hovedsakelig at de ukoplede lønnsforholdene ofte ikke er så omfattende at arbeidsforholdet skal meldes inn til a/a-registeret. I tillegg er det ofte de minst omfattende arbeidsforhold som arbeidsgiveren glemmer/unnlater å melde inn.

4. 6. 1 Personen har ingen koplede lønnsforhold

Vi skal først undersøke ukoplede lønnsforhold for personer som ikke har noen koplede lønnsforhold. Dette dreier seg om 25.159 lønnsforhold. Disse utgjør kun 3 % av alle ukoplede lønnsforhold. Disse forholdene har følgende fordeling på person:

Type person	Antall forhold
Personen har ett LTO- og ett a/a-forhold	8.897
Personen har ett LTO- og flere a/a-forhold	568
Personen har flere LTO- og ett a/a-forhold	14.764
<u>Personen har fler LTO- og fler a/a-forhold</u>	<u>930</u>
<u>Totalt antall ukoplede LTO-forhold med lønn</u>	<u>25.159</u>

Nesten 60 % av disse forholdene tilhører personer med flere ukoplede lønnsforhold og kun ett arbeidstakerforhold. Personen har altså ingen koplede lønnsforhold. Grunnen til manglende kopling her skyldes for det første at det sannsynligvis er benyttet et annet arbeidsgivernummer på arbeidstakerforholdet enn det er på tilhørende lønnsforhold. I tillegg må man forvente at noen av lønnsforholdene ikke har noen motsvarende arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

4.6.1.1 Lønnsintervall.

Lønnsforholdene har følgende fordeling på beløpsintervall for lønn:

<u>Lønnsintervall</u>	<u>Antall forhold</u>
< 5.000	11.256
5.001-50.000	10.790
<u>> 50.001</u>	<u>3.113</u>
<u>Totalt</u>	<u>25.159</u>

Relativt mange (drøyt 12 %) av disse forholdene har en lønn større enn 50.000 kroner.

4.6.1.2 Kjennemerker ved arbeidsgiverne.

For å få næring tilknyttet de ukoplede lønnsforholdene er de forsøkt koplet til arbeidsgiverregisteret. Vi har fått koplet næring til ca. 92 % (23.059) av forholdene for personer uten koplede lønnsforhold.

For denne næringsfordelingen er det minst like stor usikkerhet som for næringsfordelingen tidligere i notatet.

Tabell 4.B.4. Lønnsforhold uten kopling til arbeidstakerregisteret, men med kopling til arbeidsgiverregisteret etter næring for personer uten koplede lønnsforhold. Personen har arbeidstakerforhold. 1991.

Næring	Arbeidstakerforhold	
	Antall	Pros. av arbeidstak. i alt
11 Jordbruk	1.789	8,2
12 Skogbruk	77	2,3
13 Fiske	261	5,2
2 Oljeutv.og bergv.	69	0,3
31 Næringm. drikkev.	783	1,5
32,33 Tekstil,trevarer	242	0,7
34 Treforedl,grafisk	608	2,2
35,36,37 Kjemisk,mineral,metall	193	0,4
38 Verksted	473	0,5
39 Industri ellers	32	0,9
41 Kraftforsyning	149	0,8
42 Vannforsyning	16	2,6
5 Bygg og anlegg	954	0,9
61 Engroshandel	1.065	1,0
62 Detaljhandel	1.690	1,2
63 Hotell-,rest.drift	1.195	2,3
71 Transport mm	1.215	1,5
72 Post og tele	45	0,1
81 Bank og finans	367	0,9
82 Forsikring	181	1,3
83 Forr.messig.tj.yting	1.401	1,7
91 Off.adm.mm	5.602	3,9
92 Renovasjon mm	170	1,0
931,932 Underv. forskn.	895	0,6
933 Helsetj.	743	0,4
934 Sosiale tj.	408	0,4
935 Interesse.org.	340	4,8
939 Ideelle og kultur. org.	217	2,5
94 Kult.tj.yting.mm	681	3,4
951,952 Rep., vaskerier mm	121	0,6
953 Lønt husarbeid	27	1,5
959 Pers.tj.yt.ellers	141	1,5
000 Uoppgitt	909	6,1
I alt	23.059	1,4 %

Selv om det er en del usikkerhet om disse beregningene kan vi antyde at det er en relativt stor andel ukoplete forhold for disse personene i næringene: jordbruk, fiske, offentlig administrasjon, interesseorganisasjoner og kulturell tjenesteyting. Dette er næringer som også tidligere har pekt seg ut når det gjelder andelen av ukoplete lønnsforhold.

4.6.2 Personen har minst ett koplet lønnsforhold

Vi tar nå for oss de lønnsforhold for personer som har minst ett koplet lønnsforhold. Vi kan på denne måten se på hva som karakteriserer både disse personers koplede og ukoplete lønnsforhold. Særlig er det interessant å vite i hvilken grad personenes mest omfattende lønnsforhold er koplet eller ikke. I denne vurderingen er opplagt lønnsbeløpets størrelse en viktig indikator på hvor viktig lønnsforholdet er.

4.6.2.1 Personens ukoplete lønnsforhold

Vi ser først på personenes ukoplete lønnsforhold. Dette dreier seg om 802.304 lønnsforhold. Dette er hele 97 % av alle ukoplete lønnsforhold. Disse forholdene har følgende fordeling på person:

Type person	Antall forhold
Personen har flere LTO- og ett a/a-forhold	606.169
Personen har flere LTO- og flere a/a-forhold	196.135
Totalt antall ukoplete LTO-forhold med lønn	802.304

Drøyt 75 % av disse forholdene tilhører personer med kun ett arbeidstakerforhold. Personen har altså minst ett koplet lønnsforhold.

Disse ukoplete lønnsforholdene har følgende fordeling på beløpsintervall for lønn:

Lønnsintervall	Antall forhold
< 5.000	482.699
5.001-50.000	289.112
> 50.001	30.493
Totalt	802.304

Langt over halvparten av forholdene har et beløp som er på 5.000 kroner eller mindre. Disse utgjør sannsynligvis ikke et tilstrekkelig omfattende arbeidsforhold til at de er meldepliktige til a/a-registeret.

Det er altså ikke flere enn 3,8 % av disse forholdene som har en lønn større enn 50.000 kroner. Dette tyder på at det er svært få viktige lønnsforhold som gjenstår ukoplet.

4.6.2.2 Personens koplede lønnsforhold.

Det er interessant å studere disse personenes koplede lønnsforhold. Vi har sett at det er svært få av deres ukoplete lønnsforhold som er av særlig stor betydning når det gjelder størrelsen på lønnen. Disse personene har 424.348 koplede lønnsforhold. De koplede lønnsforholdene er fordelt i følgende tabell etter lønnsbeløp og antall dager ansatt i året.

Tabell 4.B.5. Koplede lønnsforhold for personer med ukoplede lønnsforhold fordelt etter lønn og antall dager ansatt per år. Personen har minst ett arbeidstakerforhold med kopling til LTO. 1991.

Antall dager	Lønnsintervall			I alt
	0-50.000	50.001-99.999	>99.999	
1-180	64.352	15.595	9.586	89.533
> 180	49.386	43.862	241.565	334.813
Uoppgitt	1	0	1	2
Totalt	113.739	59.457	251.152	424.348

Vi ser her at ca. 73 % av alle disse koplede lønnsforhold har lønn > 50.000. I tillegg har 57 % også vært ansatt i over 180 dager. Når vi også husker den lave andelen av disse personenes ukoplede lønnsforhold som hadde en tilsvarende størrelse på lønnen, er det klart at det er de mest omfattende lønnsforholdene som er koplet. De ukoplede lønnsforholdene er av mindre betydning når det gjelder lønnens størrelse.

De koplede forholdene som har lønn > 50.000 kroner og som er ansatt > 180 dager per år kaller vi hovedarbeidsforhold. Det er da 285.427 koplede hovedarbeidsforhold her. Disse utgjør ca. 67,3 % av alle koplede forhold for personer med både koplede og ukoplede forhold.

Det koplede forhold med størst lønn for samme person, er sammenliknet med personens ukoplede forhold med størst lønn. Noen få personer har flere koplede hovedarbeidsforhold slik at vi står igjen med 285.418 koplede lønnsforhold, når vi kun skal ha en per person. Disse er fordelt etter om lønnen er størst i det koplede eller ukoplede forholdet for personen. Forholdene er også fordelt etter antall timers arbeid per uke og antall dager ansatt per år.

Tabell 4.B.6. De koplede lønnsforhold som har høyest lønn for personen fordelt etter som personens lønn i det ukoplede lønnsforholdet har en høyere lønn eller ikke. Fordelt også etter antall timer per uke og antall dager ansatt per år. 1991.

1 - Lønnen i det koplede lønnsforholdet er størst.

Timer per uke	Dager per år			I alt
	0-180	181-359	>359	
4-19	5	4.002	22.163	26.170
20-29	2	3.559	22.019	25.578
> 30	16	29.524	202.264	231.804
Uoppgitt	0	1	17	18
Totalt	23	37.086	246.461	283.570

2 - Lønnen i det ukoplede lønnsforholdet er størst.

Timer per uke	Dager per år			I alt
	0-180	181-359	>359	
4-19	0	99	395	494
20-29	0	56	180	236
> 30	0	456	662	1.118
Uoppgitt	0	0	0	0
Totalt	0	611	1.237	1.848

Vi ser at over 99 % (283.570) av de koplede forholdene for personer som har koplede hovedarbeidsforhold, har høyere lønn enn personens ukoplede lønnsforhold. Av disse koplede forholdene hvor lønnen er størst varer drøyt 70 % hele året og omfatter minst 30 timers arbeid per uke. Av alle koplede lønnsforhold for personer med koplede hovedarbeidsforhold, varer ca. 70 % hele året og omfatter minst 30 timers arbeid per uke. Når man i tillegg tar i betraktning at de koplede hovedarbeidsforhold omfatter nesten 70 % av alle koplede forhold totalt, betyr dette at de koplede forholdene i overveiende grad er de mest omfattende arbeidsforholdene for personene.

4. 7. Oppsummering og konklusjoner.

I dette kapitlet har vi undersøkt lønnsforhold i LTO-registeret uten kopling til arbeidstakerforhold i a/a-registeret. I følge regelverket for de to registrene forventer vi at en større andel av lønnsforholdene enn av arbeidstakerforholdene mangler kopling. Dette skyldes at en del av lønnsforholdene ikke er meldepliktige til a/a-registeret, hovedsakelig på grunn av at lønnsutbetalingen er for lav.

Som i kapittel 3 har vi også her delt opp i to grupper etter om personen har pensjonsgivende inntekt som lønnstaker eller ikke. For personer som ikke har pensjonsgivende lønnsinntekt, er dette først og fremst en indikasjon på avvik mellom LTO-registeret og likningsregisteret. Dette kan igjen skyldes feil LTO-registeret eller at de to registrene har ulikt omfang (i alle fall i de grunndata vi har brukt). Avviket mellom disse to datasystemene bør studeres nærmere.

Videre har vi skilt mellom personer uten arbeidstakerforhold i a/a-registeret (del A) og uten arbeidstakerforhold (del B). kun gjennomført dette for personer uten arbeidstakerforhold i a/a-registeret. For gruppe A kan vi se bort fra muligheten av at det er benyttet ulikt arbeidsgivernummer i de to registrene for det som i realiteten er samme forhold.

A. Personer helt uten arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

Analysen her gjelder alle personer 16-72 år (både bosatte og ikke-bosatte). Personer med D-nummer er tatt med her. Det er interessant å se på personer helt uten arbeidstakerforhold i en statistikkammenheng, siden disse personene ikke kommer med i arbeidstakerstatistikken. Personene i analysen har i alt 625.755 ukopledede lønnsforhold. Disse utgjør ca. 17 % av alle lønnsforhold totalt. Disse lønnsforholdene gjelder for ca 430.000 personer.

Av disse personene er det ca. 87.500 som er helt uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker i følge likningsregisteret. Disse personene har drøyt 102.000 lønnsforhold. Disse avvikene kan skyldes feil i LTO-registeret. Mer sannsynlig dreier det seg om personer som ikke er skattepliktige til Norge. Det er noe uklart om de aktuelle arbeidsforholdene skulle vært meldt inn i a/a-registeret eller ikke, men vi er kjent med at meldingsgangen for denne gruppen fram til 1993 har vært svært dårlig. Disse lønnsforholdene utgjør drøyt 6 % av alle ukopledede lønnsforhold.

Det er 431.898 lønnsforhold for personer som er registrert med pensjonsgivende inntekt i følge likningsregisteret. Disse personene har snaut 525.000 lønnsforhold. Nesten halvparten av disse lønnsforholdene omfatter en mindre lønnsutbetaling enn 5.000 kroner. Dette er en så lav sum at vi ikke kan forvente å finne disse lønnsforholdene igjen som arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Det dreier seg derfor heller ikke om manglende innmelding i a/a-registeret, men snarere at lønnsforholdet ikke er omfattende nok til at det skal føre til innmelding i a/a-registeret. Dette dreier seg om snaut 17 % av alle ukopledede lønnsforhold.

Kun 4 % av forholdene har en lønn på over 100.000 kr. Med så høyt beløp må vi regne med at det er stor sannsynlighet for at det tilsvarende arbeidsforholdet skulle vært meldt inn i arbeidstakerregisteret.

Rundt 40 % av disse lønnsforholdene har en utbetaling på mellom 5.000 og 100.000 kroner. For denne gruppen kan vi ikke gi noe godt anslag på om arbeidsforholdene skulle vært innmeldt i arbeidstakerregisteret eller ikke.

Vi har undersøkt nærmere hva som karakteriserer ukopledede lønnsforhold for personer med og uten pensjonsgivende inntekt.

Personer uten pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Av de 102.000 lønnsforholdene av denne typen er det ca. 70 % som har en lønnsutbetaling på under 5.000 kroner. Over en tredel av dem har lønn < 1.000 kroner. Vi undersøkte de arbeidsgiverne/lønnsutbetalere med flest av disse lønnsforholdene med beløp < 1.000 kr. Dette var aviser, transport- og distribusjonsbedrifter i tillegg til offentlige arbeidsgivere.

Av de lønnsforholdene med lønnsutbetaling over 100.000 kroner var de arbeidsgiverne med flest slike lønnsforhold i utenriks sjøfart, oljevirksomhet og hjelpeorganisasjoner i utlandet. Dette er arbeidsgivere med en del utenlandske arbeidstakere på sine lønningslister. Disse personene har sannsynligvis ikke

pensjonsgivende inntekt i Norge. De tilhører også ofte grupper som ligger i grenseland for innmelding til a/a-registeret. Dette støtter også opp om vår oppfatning at de fleste av lønnsforholdene vi ser på her ikke skal føre til innmelding i a/a-registeret.

Personer med pensjonsgivende inntekt som lønnstaker.

Nesten halvparten av lønnsforholdene for disse personene har en utbetaling mindre enn 5.000 kroner. Over en tredel av disse igjen har utbetaling på mindre enn 1.000 kroner. Dette er lønnsforhold som ikke er omfattende nok til at de skal meldes inn som arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Vi undersøkte de arbeidsgivere/lønnsutbetalere med flest slike lønnsutbetalinger. De største har var kommuner, skattefogder, fylkeskasserere og andre offentlige arbeidsgivere. I tillegg var universitet og aviser representert. Dette er arbeidsgivere med mange mindre lønnsutbetalinger som ikke er omfattende nok til at arbeidsforholdet skal innmeldes til a/a-registeret.

For lønnsforhold av denne typen med høyere lønnsutbetalinger vil hovedgrunnen til manglende kopling være at arbeidsforholdet feilaktig ikke er innmeldt til a/a-registeret. Det vil likevel kunne forekomme at lønnsutbetalingen er av en slik art at den definisjonsmessig faller utenfor regelverket for innmelding til a/a-registeret. Vi undersøkte arbeidsgivere med flest slike lønnsutbetalinger > 100.000 kroner. I tillegg til kommunale og andre offentlige arbeidsgivere som sykehus og militære er det også her en del private arbeidsgivere som f.eks. forsikringsselskaper, vaktelskap, flyselskap. Vi kan ikke se bort fra at det her finnes en del arbeidsgivere som, da særlig for arbeidstakere med marginal tilknytning til foretaket, kan ha dårlige rutiner for innmelding til a/a-registeret.

B. Personer med minst ett arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

Det finnes i alt 827.463 ukoplete lønnsforhold som tilhører personer med minst ett arbeidstakerforhold i a/a-registeret. Disse lønnsforholdene utgjør ca. 60 % av alle ukoplete lønnsforhold totalt. For denne gruppen må vi regne med at en god del av avviket skyldes at de to registrene har brukt ulikt arbeidsgivernummer for det som i realiteten er det samme arbeidsforhold.

Vi har sett på størrelsen på disse lønnsutbetalingene. Det er ca. 60 % av dem som har en lønn < 5.000 kroner. Vi må kunne anta at de fleste av disse ikke er omfattende nok til at de skulle ført til innmelding i a/a-registeret.

Vi har undersøkt hvilke arbeidsgivere/lønnsutbetalere som hadde flest slike lønnsforhold. Skattefogder, kommunale- og fylkeskommunale arbeidsgivere og arbeidsgivere innen undervisning og det militære er godt representert. Det er stort sett offentlige arbeidsgivere som dominerer. Det kan komme av at det i hovedsak er de som bruker ulikt arbeidsgivernummer i de to registre noe som nok er en hovedgrunn til manglende kopling for lønnsforholdene i denne gruppen.

Fordelt på næring viser det seg at jordbruk, vannforsyning, interesseorganisasjoner, ideelle- og kulturelle organisasjoner i tillegg til offentlig administrasjon, er overrepresentert. Dette er næringer som ofte bruker

ulikt arbeidsgivernummer i de to registrene (jordbruk, off.adm.) og næringer med mange lønsmottakere som ligger i grenseland når det gjelder innmeldingsplikt til a/a-registeret (jordbruk og div. organisasjoner).

Vi har i tillegg sett på andre lønnsforhold og arbeidstakerforhold som personer med de ukoplete lønnsforholdene har. Det viser seg at 75 % av de ukoplete lønnsforholdene tilhører personer med flere lønnsforhold fra LTO-registeret og kun ett arbeidstakerforhold fra a/a-registeret. Nesten 99 % av dem tilhører personer med flere lønnsforhold og ett eller flere arbeidstakerforhold.

Vi har også sett på ukoplete lønnsforhold for personer som har minst ett koplet lønnsforhold i tillegg. Nesten alle ukoplete lønnsforhold for personer med arbeidstakerforhold tilhører disse personene. Det er de koplede lønnsforhold for disse personene som hovedsakelig har store lønnsutbetalinger. Vi undersøkte de koplede lønnsforholdene for disse personene og fant da at av disse hadde 3/4 en lønnsutbetaling på mer enn 50.000 kroner. De ukoplete lønnsforhold for disse personene er av mindre omfang. Kun 4 % har en lønnsutbetaling på over 50.000 kroner. Hele 60 % har en lønnsutbetaling på under 5.000 kr.

Vi fant også at ca. 2/3 av de koplede lønnsforholdene for disse personene kan kalles hovedarbeidsforhold. Omtrent alle hovedarbeidsforhold har større lønnsutbetaling enn de ukoplete lønnsforhold for disse personene. Tendensen er dermed klar. De viktigste lønnsforholdene for disse personene er koplet. Det er de mindre viktige som er ukoplet.

Kapittel 5. LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer og D-nummer.

5. 1. Bakgrunn

I utgangspunktet kan vi ikke regne med at LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer får kopling til arbeidstakerregisteret. Vi har undersøkt slike LTO-oppgaver for å få informasjon om de representerer arbeidsforhold som skulle ha vært innmeldt i arbeidstakerregisteret. I så fall må vi se på muligheten for å finne de arbeidsforholdene som LTO-oppgavene representerer, igjen i arbeidstakerregisteret. Hvis det er mulig å finne igjen slike arbeidsforhold, vil dette kunne forbedre kvaliteten på denne koplingen.

Formålet med dette kapitlet er således å kartlegge om omfanget av ugyldige fødselsnummer skaper problemer for koplingen mellom a/a- og LTO-registeret, og i så fall i hvilken grad slike problemer kan løses.

5. 2. Hovedinndeling av LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer

Vi har inndelt oppgavene med ugyldig fødselsnummer etter hvilke typer feil det er i fødselsnummeret. Oppgaver med D-nummer har vi også tatt med selv om disse ikke er å betrakte som ugyldig fødselsnummer.

Vi har kun undersøkt de LTO-oppgaver som har lønn. Det er disse oppgavene som er selektert ut til kopling til a/a-registeret. Vi har da fra LTO-filen for 1991 fått følgende antall innenfor hver av gruppene.

Gruppe fnr.	Antall oppgaver i alt	Antall oppgaver m/lønn
Ugyldige fnr:		
Ugyldig dato/personnr.	75.333	17.325
Ugyldig kontrollsiffer	7.683	4.262
<u>D-nummer</u>	<u>37.811</u>	<u>15.181</u>
<u>Totalt</u>	<u>120.827</u>	<u>36.768</u>

5. 3. Oppgaver med ugyldig fødselsnummer

5. 3. 1 Oppgaver med ugyldig fødselsdato/uoppgitt personnummer

Denne gruppen har vi selektert ut ved å ta de oppgaver som har uoppgitt eller ugyldig fødselsdato eller at personnummeret (de fem siste siffer i fødselsnummeret) er uoppgitt. De oppgaver i denne gruppen som har lønnsutbetaling (kode 111-A) er fordelt i følgende tabell:

Tabell 5.1. Oppgaver med ugyldig dato og utbetaling for lønn fordelt etter beløp.

Beløp:	< 0	(0-10.000]	(10.000-20.000]	(20.000-50.000]	(50.000-100.000]	(100.000-200.000]	> 200.000	Totalt
Antall LTO-oppgaver:	525	12.389	1.799	1.373	576	424	239	17.325
Prosent:	3	72	10	8	4	2	1	100

5.3.1.1. Fordeling på arbeidsgivernummer

LTO-oppgavene er fordelt på arbeidsgivernummer. De arbeidsgivere med flest oppgaver kunne vi dele inn i følgende typer av arbeidsgivere:

- Universitet, høyskole og forskning
- Forlagsvirksomhet (aviser og ukeblad) og andre medieforetak.
- Sjøfart og offshorevirksomhet.

5.3.1.2. Fordeling på næring

Vi fikk knyttet næring til LTO-oppgavene ved å kople dem til arbeidsgiverregisteret. Dette gav oss følgende fordeling på næring:

Tabell 5.2 Oppgaver med ugyldig dato fordelt etter en- og tosfifret næringskode.

Næring	Næringsområde	LTO-oppgaver
Jord/Skog/Fiske	1	1.367
Jordbruk	11	1.231
Skogbruk	12	57
Fiske/ fangst	13	79
Oljeutv. og bergv.	2	91
Bryting av kull	21	0
Utv. av olje/gass	22	67
Bryting av malm	23	5
Bergverk ellers	29	19
Industri	3	2.861
Pr. av næringsm.	31	507
Prod. av tekstil	32	44
Prod. av trevarer	33	105
Tre,grafisk /forlag	34	1.484
Pr.av kjemiprod.	35	89
Prod. av miner.pr	36	141
Prod av metall	37	58
Pr.av verkstedspr.	38	405
Industripr. ellers	39	28
Kraft/ vannfors.	4	58
El/kraftforsyning	41	55
Vannforsyning	42	3
Bygg- og anlegg	5	549
Vare/hotell/rest.	6	2.610
Engros og agentur	61	780
Detaljhandel	62	1.051
Hotell / restaurant	63	779
Trans./post/telek.	7	1.085
Transp. og lager	71	1.064
Post- og telekom.	72	21
Bank/fin./forrm.tj.	8	1.878
Bank- og finans	81	407
Forsikring	82	246
Eiendom og forr.	83	1.224
Off/ priv. tj.yting	9	5.121
Of. adm., politi	91	751
Renovasjon	92	114
Underv.,helse/sos.	93	3.163
Kulturell tj.yting	94	893
Personlig tj.yting	95	200
Intern. org	96	0
<u>Uoppgitt</u>	<u>00</u>	<u>1.705</u>
Totalt:		17.325

Det ble i tillegg sett på en del fire- og femsifrede næringskoder. Noen av dem hadde mange LTO-oppgaver med ugyldig fødselsdato/uoppgitt personnummer. Dette gjaldt f.eks. særlig:

9318	Universitet og høyskoler (1.077 oppgaver)
7121	Utenriks sjøfart (487 oppgaver)
34221	Forlagsvirksomhet - Aviser (924 oppgaver)

5.3.2. Oppgaver med ugyldig kontrollsiffer.

LTO-oppgaver med ugyldig kontrollsiffer (de to siste i personnummeret) er selektert ut ved hjelp av en fødselsnummersjekk. Det var i alt 7.683 LTO-oppgaver med ugyldig kontrollsiffer i 1991. Av disse var 4.262 med lønn. Med lønn menes her at de har utbetaling for minst en av LTO-kodene 111-A,113-A,125-A,127-A,129,134,913-A,914-A, 961-A.

Totalt antall oppgaver med lønn er fordelt etter beløpsintervall i følgende tabell:

Tabell 5.3. Oppgaver med ugyldig kontrollsiffer fordelt i beløpsintervall for lønn.

Beløp:	< 0	(0 -10.000]	(10.000-20.000]	(20.000-50.000]	(50.000-100.000]	(100.00-200.000]	> 200.000	Totalt
Antall LTO-oppgaver:	0	2.469	443	472	298	370	210	4.262
Prosent:	0	60	10,5	10,5	7	8,5	5	100

5.3.2.1. Fordeling på arbeidsgivernummer

LTO-oppgavene med ugyldig kontrollsiffer er fordelt på arbeidsgivernummer. De arbeidsgiverne med flest oppgaver kunne vi dele inn i følgende typer:

- Shipping/offshore
- Forlagsvirksomhet - aviser og ukeblad
- Universitet og høyskoler
- Forsvar inkl. heimevernsdistrikt

5.3.2.2. Fordeling på næring

LTO-oppgavene med ugyldig kontrollnummer og lønnsutbetaling er fordelt som følger på næringskodene:

Tabell 5.4. Oppgaver med ugyldig kontrollnummer fordelt etter en- og to-sifret næringskode

Næring	Næringsområde	LTO-oppgaver
Jord/Skog/Fiske	1	331
Jordbruk	11	318
Skogbruk	12	4
Fiske/ fangst	13	9
Oljeutv. og bergv.	2	11
Bryting av kull	21	0
Utv. av olje/gass	22	3
Bryting av malm	23	7
Bergverk ellers	29	1
Industri	3	722
Pr. av næringsm.	31	146
Pr. av tekstil.	32	32
Prod. av trevarer	33	30
Tre./grafisk/forlag	34	276
Pr. av kjemiske pr.	35	26
Pr. av mineralpr.	36	13
Prod av metall	37	21
Pr. av verkstedspr.	38	171
Industripr. ellers	39	7
Kraft / vannfors.	4	15
El/kraft-forsyning	41	15
Vannforsyning	42	0
Bygg/ anlegg	5	175
Bygg- og anlegg	50	175
Vareh, hotell/res.	6	544
Engros og agentur	61	141
Detaljhandel	62	210
Hotell/ restaurant	63	193
Transp./post/telek.	7	252
Transp. og lager	71	251
Post- og telekom.	72	1
Bank/finans. /forr.	8	316
Bank- og finans	81	30
Forsikring	82	16
Eiendom og forr.	83	270
Off./privat tj.yting	9	1.600
Off.adm./politi	91	400
Renovasjon	92	13
Underv./helse/sos.	93	1.017
Kulturell tj.yting	94	117
Personlig tj.yting	95	53
Intern. organisasj.	96	0
Uoppgitt	0	96
Totalt:		4.262

Det er også sett på en del fire- og femsifrede næringskoder. Noen av dem hadde relativt mange LTO-oppgaver med ugyldig kontrollnummer. Dette gjaldt f.eks. særlig :

9318	Universitet og høyskoler (490 oppgaver)
7121	Utenriks sjøfart (108 oppgaver)
34221	Forlag - Aviser (134 oppgaver)

Vi har gjort en fordeling på beløp for ulike næringer. Denne viste at i de fleste næringer var lønnsbeløpene små, men det var noen unntak. For næring 5 - Bygg og anlegg og 7121 - Utenriks sjøfart var fordelingen over beløpsstørrelse jevn, slik at det også var en del oppgaver på store lønnsbeløp her. Dette kan innebære at en del av dem er fast ansatt og/ eller jobber heltid.

5.3.3 Konklusjon for oppgaver med ugyldig fødselsnummer totalt (ugyldig dato/personnr. og gyldig kontrollnummer)

Det tas en felles konklusjon for oppgavene i disse gruppene siden resultatene av undersøkelsene ble forholdsvis like.

- De arbeidsgiverne med mange oppgaver med ugyldig fødselsnummer omfatter arbeidsgivere som benytter mange arbeidstakere som yter tjenester på kortvarig basis hvor det ofte ikke er noe varig ansettelsesforhold. Dette kan dreie seg om arbeidstakere som f.eks. gjesteforskere/skribenter, eksamensvakter, freelance-journalister, konsulenter i offshore og sjøfart, sesongarbeidere i jordbruket og befal/soldater i heimevernet. Det kan være slik at mange arbeidsgivere har dårligere rutiner for registrering av fødselsnummer for personer som ikke er fast ansatt og som har en mer tilfeldig tilknytning til arbeidsgiveren.

- Fordelingen på næring bekrefter også et slikt inntrykk. Det er særlig i undervisning, helse- og sosiale tjenester, offentlig administrasjon og forsvar og jordbruk hvor et stort antall av oppgaver med ugyldig fødselsnummer forekommer.

- Oppgavene omfatter hovedsakelig små lønnsbeløp. Tabell 5.1 og 5.3 viser at ca. 80-90 % av oppgavene har mindre beløp enn 50.000 kroner. Dette betyr at de fleste oppgavene ikke gjelder et fast og langvarig arbeidsforhold. For oppgaver med beløp over 50.000 kroner, burde det som oftest foreligge et arbeidstakerforhold i a/a-registeret.

En metode som kan benyttes for å forsøke å kople disse sammen maskinelt, kan være å lete etter felles arbeidsgivernummer. Dette innebærer at for arbeidstakerforhold uten makker i LTO-registeret, undersøker man om det finnes en LTO-oppgave med ugyldig fødselsnummer som har det samme arbeidsgivernummer. Hvis man kan finne arbeidsgivernummer som finnes kun på ett slikt arbeidstakerforhold og kun på en LTO-oppgave med ugyldig fødselsnummer, så kan man kople disse sammen. Hvis arbeidsgivernummeret derimot forekommer på flere LTO-oppgaver med ugyldig fødselsnummer, vil man måtte gjennomføre en nærmere undersøkelse av disse fødselsnumrene for å finne mulige makker til det ukoblede arbeidstakerforholdet.

5. 4. Oppgaver med D-nummer.

LTO-oppgaver som har fødselsdato > 31 er her definert som oppgaver med D-nummer. Vi har da funnet 37.811 oppgaver med D-nummer. Av disse var det 15.181 oppgaver som hadde utbetaling for lønn på en av de tidligere omtalte LTO-kodene (vedlegg). D-nummer blir tildelt skatte- og trygdepliktige som ikke er registrert bosatte i Norge.

Oppgavene med lønn er fordelt etter beløpsintervall i følgende tabell:

Tabell 5.5 Oppgaver med D-nummer fordelt i beløpsintervall for lønn.

Beløp:	< 0	(0-10.000]	(10.000-20.000]	(20.000-50.000]	(50.000-100.000]	(100.00-200.000]	> 200.000	Totalt
Antall LTO-oppgaver:	0	5.929	2.664	3.170	1.462	1.241	715	15.181
Prosent:	0	39	17	21	10	8	5	100

5. 4. 1. Fordeling på arbeidsgivernummer

Oppgavene med D-nummer er også fordelt på arbeidsgivernummer. Dette gav oss mulighet til å gruppere de arbeidsgivere som hadde flest slike oppgaver. Arbeidsgiverne kan finnes i følgende grupper :

- Sykehus
- Gårdsdrift
- Skattefogder
- Forsikring
- Sjøfart, offshore, verksted

En fordeling på lønnsintervaller og næring viste at det stort sett kun er i den siste gruppen her det finnes så høye lønnsutbetalinger at de kan omfatte langvarige heltidsarbeidsforhold.

5. 4. 2. Fordeling på næring

For lønnsoppgaver med D-nummer fikk vi følgende fordeling på næringskodene:

Tabell 5.6. Oppgaver med D-nummer fordelt etter en- og tosfret næringskode

Næring	Næringsområde	LTO-oppgaver
Jord/Skog/Fiske	1	3.933
Jordbruk	11	3.818
Skogbruk	12	110
Fiske/ fangst	13	5
Oljeutv./bergverk	2	56
Bryting av kull	21	0
Utv. av olje/gass	22	28
Bryting av malm	23	5
Bergverk ellers	29	23
Industri	3	969
Pr.av næringsm.	31	166
Prod. av tekstil	32	13
Prod. av trevarer	33	34
Tre/grafisk/ forlag	34	92
Pr.avkjemiprod.	35	21
Pr.av mineralpr.	36	11
Prod av metall	37	22
Pr.av verkstedspr.	38	589
Industripr. ellers	39	21
Kraft/ vannfors.	4	6
El/kraft-forsyning	41	5
Vannforsyning	42	1
Bygg- og anlegg	5	666
Bygg- og anlegg	50	666
Vareh./hotell/rest.	6	1.297
Engros og agentur	61	263
Detaljhandel	62	108
Hotell/restaurant	63	926
Transp./post/telek.	7	746
Transp. og lager	71	739
Post- og telekom.	72	7
Bank/finans/forr.	8	721
Bank- og finans	81	41
Forsikring	82	248
Eiendom og forr.	83	432
Off./privat tj.yting	9	5.173
Off/adm., politi	91	1.806
Renovasjon	92	20
Underv/ helse/sos.	93	2.96
Kulturell tj.yting	94	249
Personlig tj.yting	95	133
Intern. organisasj.	96	0
Uoppgitt	0	1.614
Totalt		15.181

Det ble i tillegg sett på en del fire- og femsifrede næringskoder. Noen av dem hadde mange LTO-oppgaver med D-nummer. Dette gjaldt særlig:

9318	Universitet og høyskoler (670 oppgaver)
7121	Utenriks sjøfart (554 oppgaver)
5023	Oljeboring (131 oppgaver)
83249	Annen teknisk tjenesteyting (221)

En fordeling på beløpsstørrelse og næring viste at de fleste næringer hadde oppgaver med mindre beløp. Unntakene var imidlertid flere enn for LTO-oppgaver med ugyldige fødselsnummer. Følgende næringer hadde en jevn fordeling på beløpsstørrelse. Dvs. at de hadde en del høye lønnsutbetalinger:

38	Produksjon av verkstedprodukter.
50	Bygge- og anleggsvirksomhet
7121	Utenriks sjøfart
83249	Annen teknisk tjenesteyting

Det kan tyde på at det er en del heltidsansatte personer med D-nummer i disse næringene.

5. 4. 3. Kopling av oppgaver med D-nummer

LTO-oppgavene med D-nummer er forsøkt koplet til arbeidstakerregisteret for 1991. Av de oppgavene som er selektert til kopling (15.181) viste det seg at ca. 30 % fikk kopling til et arbeidstakerforhold. Dette er klart lavere enn resultatet vi fikk for totalt antall oppgaver hvor andelen som fikk kopling var ca.60 %.

For oppgaver med D-nummer ble ca. 60 % ikke koplet p.g.a. at D-nummeret ikke fantes i a/a-registeret. Ca. 8 % av oppgavene fikk ikke kopling p.g.a. at arbeidsgivernummeret ikke fantes for samme person i a/a-registeret. Denne andelen er mindre enn for totalt antall oppgaver (23 %).

Det må presiseres her at koplingen for oppgaver med D-nummer kan være av bedre kvalitet for 1992. Det er Sentralskattekontoret for utenlandssaker som står for innmelding av personer med D-nummer til arbeidstakerregisteret. Denne ordningen har fungert dårlig og tilnærmet stoppet opp etter 1985. Fra og med høsten 1993 har denne ordningen igjen kommet i orden og en bør forvente at kvaliteten på årsfilen for 1992 (med uttaksdato i september 1993) da er blitt noe bedre.

5. 4. 4. Konklusjon for oppgaver med D-nummer.

- Når man betrakter tabell 5.5 ser man at også for denne gruppen av oppgaver er de fleste beløpene små. Beløpene er likevel generelt noe større enn for oppgaver med ugyldig fødselsnummer. Dette kan ha sammenheng med at en del utlendinger faktisk arbeider full tid i et arbeidsforhold som varer over et lengre tidsrom. Et eksempel kan være utlendinger ansatt i oljesektoren.

- De arbeidsgiverne med størst antall oppgaver med D-nummer tilhører vel også bransjer hvor man kan forvente at det er et relativt stort innslag av utlendinger. Dette gjelder særlig for sykehus og sjøfart/offshore.

Resultatet av koplingen for oppgaver med D-nummer viser at koplingen ikke er så vellykket som koplingen for det totale antall oppgaver. Dette kan ha sammenheng med at LTO-oppgavene ikke omfatter arbeidsforhold som er av et slikt omfang at de skal meldes inn til a/a-registeret. Det kan også være en indikasjon på at innmeldingen av utlendinger ikke har vært så god som for andre arbeidstakere jfr. de nevnte problemer med innmelding fra Sentralskattekontoret. En annen forklaring kan være at det oftere oppstår feil i D-nummer enn for ordinære fødselsnummer, slik at feilregistrering oftere forekommer.

VEDLEGG

Koder i LTO-systemet som definerer lønnsforhold

1990

111-A	Lønn, honorarer mv.
113-A	Lønn og annen godtgjørelse opptjent i utlandet
124-A	Lønn mv. for arbeidstakere ansatt på nettolønnsordning
129	Lønn og annen godtgjørelse som ikke er avgiftspliktig
130	Lønn mv. som ikke er avgiftspliktig for arbeidstakere ansatt på nettolønnsordning
134	Godtgjørelse til dagmamma eller praktikant som passer barnet i barnets hjem
913-A	Svalbardinntekt
914-A	Jan Mayeninntekt

1991

111-A	Lønn, honorarer mv.
113-A	Lønn og annen godtgjørelse opptjent i utlandet
125-A	Lønn og annen godtgjørelse opptjent på britisk kontinentalsokkel
127-A	Lønn fra den norske stat opptjent i utlandet
129	Lønn og annen godtgjørelse som ikke er avgiftspliktig
134	Godtgjørelse til dagmamma eller praktikant som passer barnet i barnets hjem
913-A	Svalbardinntekt
914-A	Jan Mayeninntekt
961-A	Lønn mv. for arbeidstakere ansatt på nettolønnsordning

Statistisk sentralbyrå

Oslo
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Tlf.: 22 86 45 00
Fax: 22 86 49 73

Kongsvinger
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Tlf.: 62 88 50 00
Fax. 62 88 50 30

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway